

KOŠICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

Monitorovacia správa

o realizácii Konceptie rozvoja kultúry
v Košickom samosprávnom kraji
2020-2025 (2030)

za roky 2020 – 2021

tradície inšpirujú
INOVÁCIE

PREDSLOV

V čase schvaľovania strategického dokumentu na jeseň v roku 2019 nikto nepredpokladal, že prvé dva roky jeho implementácie poznačí zásadným spôsobom obdobie pandémie. V poskytovaní kultúrnych služieb nastala bezprecedentná situácia a mnohé rozbehnuté iniciatívy sa museli stopnúť a pozornosť sa zameriavala na iné aktivity. Napriek tomu, že odvetvie kultúry bolo jedným z najviac postihnutých, kríza priniesla aj nové výzvy a predovšetkým nastolila dôležité otázky o hodnotách a prioritách v spoločnosti.

Koncepcia rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji 2020 – 2025 (2030) bola v čase svojho kreovania postavená pomerne flexibilne. Už vtedy totiž naznačovali trendy v strategickom plánovaní, že v dobe rýchlych zmien a pokroku je kľúčové mať prioritné zámery a cesty, spôsoby akými sa plnia je dôležité aktualizovať podľa podmienok.

Hlavný dôraz je postavený na realizácii troch nosných programov (Regionálna kultúrna identita, Kultúrny turizmus, Kreatívny priemysel) a dvoch procesoch (Optimalizácia správy a prevádzky kultúrnych zariadení, Obnova kultúrneho dedičstva), ktorých strategické zámery sú aktuálne stále.

Priestory Východoslovenskej galérie, 2021

Akčný plán bol navrhnutý na roky 2020 – 2023 s tým, že obsahoval návrh opatrení a aktivít a v rámci implementačného mechanizmu bolo ustanovené aj každoročné monitorovanie. Možno konštatovať, že napriek náročným podmienkam sa väčšinu opatrení a aktivít podarilo naštartovať. Vyhodnotenie dopadov bude relevantné uskutočniť až po plnohodnotnom návrate do štandardného režimu.

Predkladaná monitorovacia správa je zameraná predovšetkým na tie aktivity, ktoré realizoval Odbor kultúry a ním metodicky riadené kultúrne organizácie vo vzťahu k napĺňaniu strategických zámerov. Detailnejšie informácie sa nachádzajú vo výročných správach jednotlivých kultúrnych organizácií a ďalších podkladoch, ktoré sú dostupné na webových stránkach kraja a kultúrnych organizácií alebo na vyžiadanie.

OBSAH

Základné údaje	3
Vybrané hlavné aktivity a výsledky.....	4
1 Program: Regionálna kultúrna identita	14
2 Program: Kultúrny cestovný ruch	24
3 Program: Kreatívny priemysel	29
4 Proces optimalizácie správy a prevádzky kultúrnych zariadení	34
5 Obnova kultúrneho dedičstva.....	36
Záver.....	37
Prílohy: tabuľky a grafy	38

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Košický samosprávny kraj je zriaďovateľom 20 kultúrnych organizácií. Okrem toho spolupracuje s ďalšími kultúrnymi operátormi a kultúrne služby v regióne podporuje aj cez dotačný systém a spoločné projekty.

Vnímať rozsah poskytovaných kultúrnych služieb v kraji len cez sídla zriadených organizácií je pomerne obmedzené, pretože dostupnosť kultúrnych služieb je zabezpečená aj cez rôzne detašované pracoviská, pobočky ale aj, iné verejnosti neprístupné priestory ako sú depozitáre a pod. Celkový prehľad je uvedený v [Tabuľke 1](#).

Súhrn vybraných hlavných aktivít a výsledkov je prezentovaný v troch rovinách:

- všeobecná rovina – vybrané hlavné aktivity a výsledky,
- podľa typov kultúrnych organizácií,
- podľa teritoriálneho hľadiska.

Pozornosť je sústredená na sledovanie rokov 2020 a 2021, avšak niektoré aktivity boli naštartované už skôr. Zároveň aj pre isté porovnanie výkonov pred a počas pandémie sú uvádzané vybrané dáta v rámci dlhšej časovej osi tam, kde je to relevantné.

VYBRANÉ HLAVNÉ AKTIVITY A VÝSLEDKY

- Zmena v sieti kultúrnych organizácií z **23 na 20 bez zmeny rozsahu a dostupnosti služieb**.
 - Mimo pandemických opatrení sa v rámci optimalizačných procesov dosiahlo **šetrenie na mzdových výdavkoch na úrovni v priemere cca 7%**.
 - Zároveň došlo k zníženiu celkového počtu zamestnancov, z 552 v roku 2019 na 534 v roku 2021. Konkrétne počty zamestnancov v organizáciách obsahuje [Tabuľka 2](#).
- **Zjednotenie formy hospodárenia kultúrnych organizácií na príspevkové organizácie.**
- Viac externých zdrojov pre rozvoj kultúry.
 - Od roku 2018 získali organizácie na realizáciu úspešných projektov z tuzemských aj zahraničných **externých zdrojov spolu vyše 4 290 000 eur**. Z európskych grantových schém to bolo 2 391 730 eur, z tuzemských 2 274 450 eur.
 - Osobitne za roky 2020 – 2021 implementovali kultúrne organizácie a Odbor kultúry **14 projektov zo štrukturálnych fondov**. Pripravilo a podalo sa ďalších 13 projektov zo zdrojov EÚ, ktoré sú v štádiu hodnotenia.
 - V rámci tuzemských grantových schém (Fond na podporu umenia, MK SR, Fond na podporu kultúry národnostných menšín) bolo v rokoch 2020 – 2021 kultúrnym organizáciám schválených spolu takmer 195 projektov vo výške takmer 1 milión eur. Kofinancovanie KSK k týmto schváleným projektom bolo na úrovni 155 000 eur. Bližšie informácie k vybraným projektom sú v [Tabuľke 3](#).
- Úspešná realizácia **unikátnej internej výzvy „Tradície inšpirujú inovácie“**.
 - Od roku 2019, kedy prebehol pilotný ročník bolo pre krajom zriadené kultúrne organizácie doteraz prerozdelených **362 407 eur na 13 inovatívnych projektov v kraji**. Podrobnosti sú v [Tabuľke 4](#).
 - Zvyšuje sa kvalita predkladaných projektov, kultúrne organizácie sa viac otvárajú partnerstvám s inými aktérmi.

- Zmena Odboru kultúry a cestovného ruchu na Odbor kultúry.
- **Skvalitnenie a rozšírenie služieb v online prostredí**
 - 8 nových webových stránok kultúrnych organizácií, viac ako 15 virtuálnych prehliadok, ktoré za dva roky pandémie videlo **viac ako 240 000 záujemcov**.
- Zavedenie zvýhodnených vstupov pre rôzne skupiny návštevníkov:
 - držitelia Jánskeho plakety, jubilujúci členovia Jednoty dôchodcov s trvalým pobytom na území KSK.
- Zavedenie platobných terminálov pre úhradu vstupného, online predpredaj vstupeniek v niektorých organizáciách.
- Zavedenie prieskumov spokojnosti návštevníkov kultúrnych organizácií prostredníctvom online technologickej platformy D-BIS.
- K najvýznamnejším investičným aktivitám patrili: rekonštrukcia Zemplínskeho múzea v Michalovciach a začatie obnovy Pamätníka víťazstva v Dargovskom priesmyku.

Dopady pandémie

- Úplné zatvorenie kultúrnych organizácií pre verejnosť počas dvoch uplynulých rokov (v roku 2021 takmer 4 mesiace a v roku 2020 5 – 9 mesiacov podľa typov inštitúcií) a obmedzené režimy otvárania pri zjemnení opatrení znemožnili fyzický kontakt s návštevníkom. To sa objektívne prejavilo v poklese návštevnosti, ktorá v predpandemickom období medziročne rástla a atakovala hodnotu 900 000 návštevníkov. Celkovo za rok 2021 evidujeme 248 700 návštevníkov a v porovnaní s rokom 2020 je to v priemere o 40 % viac. Stále to však bola len štvrtina celkového počtu z obdobia pred pandemiou.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Celková návštevnosť	829 352	838 137	893 336	898 354	177 849	248 700

- Oproti tomu však významným spôsobom stúpala virtuálna návštevnosť, za rok 2021 možno zhrnúť nasledovné:
 - online podujatí a aktivít sa zúčastnilo 714 903 záujemcov
 - virtuálne prehliadky využilo 116 012 návštevníkov
 - na webové stránky kultúrnych organizácií kliklo 917 874 používateľov
 - sociálne siete kultúrnych organizácií sleduje spolu 70 045 záujemcov.
- Pokles návštevnosti sa prejavil aj v poklese vlastných príjmov, ktoré sa v predpandemickom období pohybovali ročne na úrovni 730 000 eur a v pandemických rokoch klesli v priemere za dva roky na sumu 410 000 eur, čo predstavuje pokles príjmov v priemere o takmer 44%. Viac k vývoju návštevnosti v [Grafe 1](#).

- V oblasti výdavkov prevládala snaha o ich znižovanie počas celého roka, zaviedli sa relevantné opatrenia na znižovanie nákladov, výraznejšie šetrenie bolo evidované v rámci nákladov na réžiu organizácií (napr. nižšia spotreba pohonných hmôt a pod.).

Základné ukazovatele činnosti kultúrnych organizácií za roky 2020 – 2021

Divadlá

- 35 odohraných premiér
- vyše 400 odohraných divadelných predstavení
- 22 zájazdových predstavení
- účasť na 5 tuzemských a zahraničných festivaloch

Múzeá

- 135 zrealizovaných výstav
- vyše 1 000 novo zaevidovaných zbierkových predmetov
- vyše 1 000 novo zaevidovaných knižničných jednotiek
- vyše 600 zorganizovaných výchovno-vzdelávacích aktivít

Galérie

- takmer 50 zrealizovaných výstav
- vyše 2 500 novo zaevidovaných zbierkových predmetov
- vyše 2 000 novo zaevidovaných knižných jednotiek
- 220 zorganizovaných výchovno-vzdelávacích aktivít
- 118 zorganizovaných kultúrno-spoločenských podujatí

Knižnice

- vyše 30 000 nových knižničných prírastkov
- vyše 1 000 000 zrealizovaných výpožičiek knižných titulov
- 18 387 registrovaných čitateľov
- vyše 1 500 zorganizovaných podujatí
- 5 nových biblioboxov
- 1 nový knihobox

Kultúrne centrá a osvetové zariadenia

- 18 zrealizovaných festivalov
- 67 zrealizovaných súťažných prehliadok
- 782 zrealizovaných podujatí
- 23 zorganizovaných letných detských táborov

Hvezdáreň Astronomické pracoviská

- takmer 500 zrealizovaných kultúrno-vzdelávacích podujatí

Viac v prílohe, Graf 1.-8.

Napriek nepriaznivým podmienkam, možno konštatovať posun v rozvoji jednotlivých kultúrnych organizácií.

ROZVOJ KULTÚRNYCH ORGANIZÁCIÍ PODĽA TYPOV

ZARIADENIA PRE KULTÚRNO-OSVETOVÚ ČINNOSŤ

Hlavný posun v rozvoji:

- optimalizácia siete
- obohatenie o nové aktivity reflektujúce novodobé výzvy a redukcia neperspektívnych činností
- prioritizácia rozvoja ľudovo-umeleckého remeselníctva, neprofesionálneho umenia a systematická podpora tradičnej ľudovej kultúry

Optimalizácia kultúrno-osvetových služieb

Prebehla racionalizácia siete osvetových zariadení.

- Zlúčením Kultúrneho centra Údolia Bodvy a Rudohoria a Kultúrneho centra Abova vzniklo Centrum kultúry Košického kraja. Súčasťou tejto organizácie s krajskou pôsobnosťou sú aj vysunuté pracoviská pre oblasť Abova a pre oblasť Údolia Bodvy a Rudohoria.
- Vzniklo Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň v Michalovciach, a to zlúčením Zemplínskeho osvetového strediska a Hvezdárne v Michalovciach. Hvezdáreň na Hrádku sa stala vysunutým pracoviskom tohto kultúrneho centra.
- Spišské kultúrne centrum a knižnica v Spišskej Novej Vsi vzniklo zlúčením Spišského osvetového strediska a Spišskej knižnice v Spišskej Novej Vsi.

Inovácie v aktivitách

3 nové rozvojové programy:

- Rozvoj ľudovo-umeleckého remeselníctva v kraji v gescii Gemerského osvetového strediska
- Objavený KúSoK umenia – podpora neprofesionálneho umenia v gescii Centra kultúry Košického kraja. Ide o samostatný program pre talentovaných jednotlivcov z regiónu, ktorí sa venujú rôznym formám záujmovo-umeleckej činnosti ako je vizuálna, hudobná a pohybová tvorba, literárne a dramatické umenie
- Koncepcia rozvoja tradičnej ľudovej kultúry 2020 – 2025 a príprava nového systému cielenej podpory folklórnym súborom v Košickom kraji v gescii Centra kultúry Košického kraja

Udržanie a podpora viac ako 18 nadregionálnych festivalov a rozvoj nových podujatí.

Väčšia podpora popularizácii astronómie

- Zakúpené 2 nové mobilné planetáriá (pre Hvezdáreň v Michalovciach – Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň a pre Hvezdáreň Gemerského osvetového strediska v Rožňave)
– takmer 135 000 eur.
- KSK financoval rekonštrukciu kupoly Hvezdárne v Medzeve a nákup ďalekohľadu v hodnote 60 000 eur

MÚZEÁ a GALÉRIE

Hlavný posun v rozvoji:

- cielené a systematické budovanie expozícií
- viac inovatívnych a smart prvkov do prezentačnej činnosti
- posilnenie vytvárania jedinečnosti každej organizácie

Záchrana kultúrneho dedičstva – systematické nadobúdanie zbierkových predmetov

Podporený nákup zbierkových predmetov sumou viac ako 300 000 eur.

Získaných viac ako 18 938 predmetov kultúrnej hodnoty do múzeí a galérií KSK.

Bezpečnosť a ochrana zbierkových predmetov

Dokončenie rekonštrukcie depozitára Východoslovenského múzea v Šaci.

Zriadenie depozitára v Zemplínskom múzeu v Michalovciach.

Príprava projektovej dokumentácie na rekonštrukciu depozitára v Múzeu a Kultúrnom centre južného Zemplína.

Vedecko-výskumná činnosť

Ocenenie BIELA KOCKA pre Východoslovenskú galériu za publikáciu František Veselý – Krajina nového typu.

Múzeum Spiša – Výročná cena časopisu Pamiatky a múzeá (2021) za archeologický nález – soška Kelta so zlatými očami z lokality Hradisko pri Jánovciach.

Vydanie ďalších hodnotných publikácií: Vlastivedný zborník Spiš, Spiš a vznik ČSR, Zo zbierok Banického múzea v Rožňave, Umenie Podkarpatskej Rusi.

Vybrané archeologické výskumy: Výskum germánskeho pohrebiska v Rankovciach, Výskum keltského hradiska v Jánovciach.

Sprístupňovanie a prezentácia

Príprava infraštruktúry a mobiliáru pre expozičné priestory v Zemplínskom múzeu.

Revitalizácia expozičných priestorov v Múzeu a Kultúrnom centre južného Zemplína.

Revitalizácia Záhrady umenia v Galérii umelcov Spiša.

V sledovanom období sa realizovalo 168 nových výstav, čo je napriek pandémie číslo akceptovateľné v rozmedzí dlhodobého priemeru.

Ocenené výstavy

V roku 2021 získali výročnú cenu časopisu Pamiatky a múzeá Východoslovenská galéria s výstavou Umením a slovom – kultúrne dedičstvo Rádu premonštrátov v Jasove. Cenu v kategórii Objav – Nález – Akvizícia získalo Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi.

Cenou Biela kocka bola ocenená práca kurátora Východoslovenskej galérie, Miroslava Klebana.

Nové expozície

Dokončenie exteriérovej časti expozície Zážitkového centra Sentinel v Banickom múzeu, História Spiša v Múzeu Spiša, Šľachtické rody trebišovského kaštieľa v Múzeu a Kultúrneho centra južného Zemplína, Historická, Umelecko – historická a Etnografická expozícia v Zemplínskom múzeu.

Inovatívne prvky v múzeách a galériách

- Sprievodcovská aplikácia vo Východoslovenskej galérii
- Smart aplikácia pre zrakovo hendikepovaných vo Východoslovenskom múzeu
- Zážitkový bod, Holopyramída v Múzeu a Kultúrnom centre južného Zemplína
- Fotografický ateliér Matz v Múzeu Spiša – 3D virtuálna realita

Identita jednotlivých organizácií

Začalo sa so systematickým budovaním lokálnych kultúrnych identít, napr. koncept Kaštiela Andrassyovcov v Múzeu a Kultúrnom centre južného Zemplína, rod Sztárayovcov v Zemplínskom múzeu v Michalovciach a pod.

DIVADLÁ

Hlavný posun v rozvoji:

- skvalitňovanie prostredia pre umeleckú činnosť
- prezentácia v online priestore

Výkonnosť divadiel korelovala s pandemickými opatreniami

- Pred rokom 2018 uviedli 4 divadlá v kraji ročne v priemere 11 premiér, od roku 2019 toto číslo stúplo na 18 a ani pandemické roky neznížili tento priemer drasticky.
- Obmedzenia sa prejavili skôr na počte repríz, ktoré dosahovali priemer 730 za rok, no kvôli opatreniam sa ich počet znížil na 200.

Obnova a skvalitňovanie priestorov

- Sťahovanie Divadla Romathan do nových priestorov na Továrenskej ulici v Košiciach, do rekonštrukcie kraj investoval 90 000 eur.
- Rekonštrukcia Divadla Thália Színház, ktorá bola realizovaná vďaka projektu „Bezpečné divadlo“ (EKO fond). Obnovou v hodnote 124 000 eur prešla budova na Mojmirovej ulici v Košiciach. Kraj tento projekt dofinancoval sumou 54 000 eur.
- Spišské divadlo pripravuje vo svojich priestoroch vďaka internej výzve „Tradície inšpirujú inovácie“ profesionálne nahrávacie štúdio.

Jedinečné divadelné festivaly

- Virvar – Bábkové divadlo v Košiciach, Divadelný Spiš – Spišské divadlo.

Virtuálne divadelné sály

- Streamovacie platformy. V roku 2021 divadlá pre svojich návštevníkov zabezpečili online divadelné sály, kde streamovali reprízy aj premiéry. Napr. virtuálnu sálu Spišského divadla navštívilo počas roka 2020 až 2 373 divákov.

KNIŽNICE

Hlavný posun v rozvoji:

- skvalitnenie knižno-informačných služieb a rozširovanie komunitných kultúrnych aktivít
- rozširovanie ponuky neformálneho vzdelávania

Zabezpečené inovatívne nástroje poskytovania knižnično-informačných služieb

- Zakúpené biblioboxy do regionálnych knižníc v sume 27 500 eur a knihoboxu v sume 5 000 eur.
- Zabezpečenie nových knižnično-informačných systémov do knižníc v hodnote 20 000 eur.

Zatraktívnené knižnično – informačné služby

- Podpora nákupu kníh v regionálnych knižniciach v hodnote takmer 80 000 eur.
- Viac spropagované špecializované knižnice. To sú knižnice napr. v múzeách a galériách KSK (podpora nákupu odborných kníh vyše 30 000 eur).
- Vytvorená nová špecializovaná knižnica vo Východoslovenskej galérii v Košiciach (18 000 eur).
- Pre klienta orientované aktivity: donáška kníh do domu, eknihy, balíček kníh na dovolenku, herné kútiky, chillout zóny, outdoorové čítania, kreatívne dielne, spolupráca so školami – edukačné programy.
- Digitálna platforma knižnice – Zemplínska knižnica v Trebišove.
- Zavedenie ekopolitik a environmentálnych prvkov do knižníc – premena Gemerskej knižnice Pavla Dobšinského na EKO knižnicu.

Obnova technického vybavenia knižníc

- Výmena zastaraných IKT vo väčšine knižníc v hodnote cca 20 000 eur.
- Obnovené interiérové priestory knižníc v hodnote 60 000 eur.
- Obnova exteriéru Gemerskej knižnice Pavla Dobšinského v hodnote 45 000 eur.

2 ocenenia krajskej knižnice

- 2021 získala – Verejná knižnica Jána Bocatia Cenu Slovenskej asociácie knižníc za literárny e-magazín Knihy na dosah a ešte predtým v roku 2019 – Cenu Asociácie inštitúcií vzdelávania dospelých (AIVD) za neformálne vzdelávanie ľudí v produktívnom a poproduktívnom veku (projekt Erasmus plus).

Rozvojové aktivity vo vyššie uvedených oblastiach sa prejavili aj v pohľade cez jednotlivé subregióny.

Bibliobox Gemerskej knižnice
P. Dobšinského v Rožňave, 2021

Rozvoj kultúrnych služieb z teritoriálneho hľadiska – vybrané príklady

• **ABOV – rozširovanie a skvalitňovanie portfólia kultúrnych služieb, podpora kreativity**

Subregión Abov je z hľadiska kultúrneho profilu rozmanitý, a tak aj zrealizované aktivity, investície a opatrenia sa týkajú rôznych oblastí kultúrneho profilu mestskej i vidieckej kultúry.

V regióne Abov boli v rámci výzvy „Tradície inšpirujú inovácie“ podporené 4 projekty v hodnote 120 162 eur:

- 3 projekty Východoslovenskej galérie (Revitalizácia knižnice Východoslovenskej galérie, ENTER – galéria 21. storočia a Pohyblivá krajina, ktorými došlo k výraznému skvalitneniu služieb galérie)
- 1 projekt Bábkového divadla v Košiciach (Tradičnosť substrátu v medzikulturálnej tvorbe)

Založením Centra kultúry Košického kraja sa posilnila a zviditeľnila krajská pôsobnosť, pri centre funguje aj Platforma tradičnej ľudovej kultúry KSK a zvýšil sa dôraz na rozvoj neprofesionálneho umenia v kraji.

Začalo sa s realizáciou projektu Krajského kreatívneho centra za takmer 18 miliónov eur (Integrovaný regionálny operačný program).

Prebieha rekonštrukcia Pamätníka víťazstva v Dargovskom priesmyku v sume viac ako 390 000 eur. (Toho času už ukončená).

Došlo k zlepšeniu podmienok pre umeleckú činnosť dvoch národnostných divadiel.

• **GEMER – rozvoj remeselníctva a baníckej histórie**

Podpora 4 inovatívnych projektov v rámci internej výzvy KSK „Tradície inšpirujú inovácie“ vo výške takmer 100 000 eur (97 739 eur) priniesla zatriaktívnenie expozície v múzeu a priestorov knižnice:

- 2 projekty Baníckeho múzea v Rožňave (Geologická bádateľ a Exteriérová časť Expozície baníctva a hutníctva Gemera a Dioráma – banská štôľňa)
- 2 projekty Gemerskej knižnice P. Dobšinského v Rožňave (Objavujeme čaro Gemera a Objavujeme čaro Gemera II.)

Vo svojej činnosti pokračoval Remeselnícky inkubátor GEMER – RINK, ako základné centrum pre rozvoj remeselníctva pre celý kraj v Gemerskom osvetovom stredisku.

- RINK poskytuje starostlivosť a pomoc remeselníkom (aktuálne v evidencii 414) nielen pri zachovávaní kultúrneho dedičstva, ale hlavne im pomáha so zviditeľnením a presadením sa na trhu.
- Od svojho založenia v roku 2019 pripravil 27 školení k podpore predaja remeselných výrobkov a zabezpečil min. 12 výstavných a predajných miest, organizoval konferencie, vydal katalógy remeselníkov a spravuje webovú stránku, kde sú sústredované všetky informácie.

Spolu s Banskobystrickým samosprávnym krajom bola podaná žiadosť o udelenie Značky európskeho kultúrneho dedičstva (European Heritage Label) – Zápis Stredovekých nástenných malieb v Gemeri a Malohonte), ide aj o zviditeľnenie Gotickej cesty (Štítnik, Ochtiná, Kocelovce, Plešivec). Táto nominácia bola v roku 2022 schválená.

SPIŠ – inovácie v prezentácii kultúrneho dedičstva Spiša

Na Spiši boli v rámci výzvy „Tradície inšpirujú inovácie“ podporené 4 projekty v hodnote 114 533 eur:

- 2 projekty Múzea Spiša v Spišskej Novej Vsi (Provincia XVI spišských miest – malá Európska únia, Príbeh jedného ateliéru, virtuálna realita) pomohli k zlepšeniu prezentácie regionálneho dedičstva
- 1 projekt Spišského osvetového strediska (Spiš Sight Spot)
- 1 projekt Spišského divadla (Divadlo 21), ktorým sa vytvorí nové nahrávacie štúdio

V Múzeu Spiša sa zároveň realizovalo:

- dokončenie rekonštrukcie Letohrádku Dardanely a revitalizácia expozície
- začalo sa s realizáciou projektu „Manor House Susanna – An Experience In The Museum“ v rámci Nórskeho finančného mechanizmu – premena Hospodárskej budovy v Markušovciach na polyfunkčný kultúrny objekt (projektový grant vo výške 1 000 000 eur, z KSK kofinancovanie 52 632 eur, dofinancovanie 1 020 000 eur)
- dobudovala sa nová expozícia História Spiša (tvorená viacdrojovo a postupne)
- zvýšila sa podpora Baníckeho spolku

Spišské kultúrne centrum a knižnica naštartovalo svoju činnosť s cieľom vytvorenia unikátneho multikultúrneho centra. Aktivity sa viac sústredili na mesto i okres Gelnica

Galéria umelcov Spiša zrealizovala revitalizáciu Záhrady umenia v exteriéri.

Virtuálna realita v Múzeu Spiša, 2021

ZEMPLÍN – tradičná ľudová kultúra a návrat k histórii v novej podobe

Na Zemplíne bol v rámci výzvy "Tradície inšpirujú inovácie" podporený 1 projekt v hodnote 29 973 eur:

- 1 projekt Zemplínskej knižnice Gorazda Zvonického v Michalovciach (Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regióne Zemplín), ktorým sa zrevitalizoval a debarierizoval interiér.

V rámci kultúrno-osvetovej činnosti došlo k optimalizácii jej výkonu spojením dvoch kultúrno-osvetových zariadení do Zemplínskeho kultúrneho centra a hvezdárne. Nadalej pokračovala spolupráca s folklórnym súborom Zemplín.

Zrekonštruované nádvorie muzeálnej expozície J. Mailátha v Kráľovskom Chlmci, 2020

Dokončila sa II. etapa rekonštrukcie hlavného kaštieľa Zemplínskeho múzea v Michalovciach za 330 000 eur, financované KSK a realizácia historickej a umelecko-historickej expozície kaštieľa za 228 582 eur financované tiež z KSK, vytvorila sa nová etnografická expozícia.

Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína prešlo redizajnom svojej identity na Kaštieľ Andrassyovcov, otvorilo expozíciu – Andrassyovský zážitkový bod a začalo s realizáciou projektu InterCastles HU – SK (celkové náklady 600 000 eur, z KSK spolufinancovanie 34 548 eur, dofinancovanie 236 000 eur). Vypracovali sa nové štúdie pre rozvoj areálu.

V Kultúrnom centre Medzibodrožia a Použia sa dokončila rekonštrukcia nádvorja múzea za 30 000 eur.

Akčný plán na roky 2020 – 2023 – monitorovanie

PROGRAMY

Monitorovanie plnenia zámerov programov je prezentované cez zrealizované opatrenia a aktivity, ktoré boli navrhované v akčnom pláne. V procese implementácie už niektoré z nich prešli úpravou a aktualizáciou.

1 PROGRAM: REGIONÁLNA KULTÚRNA IDENTITA

Zámer programu: posilnenie pozitívneho vzťahu obyvateľa k regiónu prostredníctvom kvalitnej ponuky kultúrnych služieb založených na regionálnych špecifikách

Hlavné nástroje:

- inovovaná kvalitná ponuka kultúrnych služieb založená na regionálnych špecifikách
- prierezové programy so školstvom
- aktivity pre intenzívnejšiu participáciu verejnosti

Plnenie indikátorov

- Vytvorený unikátny zoznam regionálnych špecifik / priebežne sa plní
- Nové kultúrne produkty a služby založené na regionálnych špecifikách (min. 10) / splnené
- Vytvorená a prezentovaná ponuka pre stredné školy (min. 1x za rok) / priebežne sa plní
- Inovatívne expozície využívajúce interaktívne prvky (min 3) / splnené
- Funkčný informačný nástroj o kultúrnom programe v regióne / v procese plnenia
- Počet návštevníkov na kultúrnych aktivitách (medziročný nárast min. o 5 %), u mladšej generácie o 7 % / – z dôvodu pandémie neboli dosiahnuté očakávané výsledky
- Popularizačné aktivity vedy a výskumu (min 2) / splnené
- Nový grantový systém / splnené. Aktuálne sa dotácie v oblasti kultúry prideľujú podľa nového systému prijatého v roku 2020.
- Odborná platforma pre kultúrnu politiku v regióne (zasadnutie min. 1 x za rok) / Súvisiaca aktivita presunutá do ďalšieho obdobia.

Zrealizované aktivity a opatrenia na plnenie indikátorov a zámeru:

- rozvíjať nové služby, programy a produkty založené na regionálnych špecifikách na posilnenie pozitívneho vzťahu obyvateľov k regiónu

Výrazná väčšina aktivít kultúrnych organizácií je prostredníctvom tohto programu prísne cielená na dokumentovanie a sprístupňovanie regionálnej kultúry, či ide o nové expozície, výstavy múzeí a galérií, aktivity a podujatia kultúrnych centier a osviet v oblasti nehmotného kultúrneho dedičstva, prezentáciu miestnych autorov a ich tvorby v knižniciach, spravovanie fondu regionálnej literatúry a pod.

Vznikajú však aj ucelené samostatné programy ako napr. pilotný program Gemerskej knižnice Pavla Dobšinského v Rožňave: *Objavujeme čaro Gemera* – dlhodobé prezentácie, propagácia regiónu, rôzne aktivity zamerané na spoznávanie histórie, významných osobností, prírodných a kultúrnych pamiatok, pamiatok UNESCO na Gemeri pre deti, mládež i dospelých rôznorodými formami:

- Nádhera pod zemou i nad zemou – cyklus prednášok a prezentácie
- Vydanie Sprievodcu po pamiatkach UNESCO na Gemeri
- Za krásami Slovenského krasu – 17. ročník prírodovednej súťaže pre deti, spoznávanie Národného parku Slovenský kras
- Podzemná krása – cyklus prezentácií, prednášky, súťaž – spoznávanie jaskýň na Gemeri
- My z Gemera – cyklus prezentácií významných osobností
- Osobnosti známe i menej známe – vzdelávací cyklus o osobnostiach, ktoré pôsobili na Gemeri
- Objavujeme čaro Gemera – realizácia zážitkovo-informačnej záhrady s interaktívnymi panelmi a Knižnou oázou (výzva Tradície inšpirujú inovácie)

K najvýznamnejším výstavám a expozíciám, ktoré prezentovali unikátne regionálne dedičstvo patrili:

V roku 2020: Remeslo má modré dno – výstava zameraná na remeslo modrotlaču (Východoslovenské múzeum v Košiciach), Otvorená nová expozícia Klenotnica (Zemplínske múzeum v Michalovciach), Jaskyne UNESCO v Národnom parku Slovenský kras (Banícke múzeum v Rožňave).

V roku 2021: výstava Východoslovenského múzea venujúca sa životu významnej osobnosti Žigmunda Bubicsa. Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi otvorilo expozíciu História Spiša a Múzeum a kultúrne centrum južného Zemplína v Trebišove pripravilo expozíciu Andrassyovský bod. Výstavy Východoslovenskej galérie: Umením a slovom – kultúrne dedičstvo premonštrátov v Jasove, Imrich Vanek a Klimkovičovci – príbehy troch generácií a výstava „Umenie v zbierkach šľachtických rodov“ v Múzeu a Kultúrnom centre južného Zemplína.

- implementovať smart riešenia, digitálne inovácie, interaktívne riešenia v expozíciách a výstavách

- Múzeum Spiša rozšírilo a doplnilo expozíciu Anna Matzová a ateliér Matz. a spol. o virtuálnu realitu. Súčasťou expozície „História Spiša“ sú 4 aplikácie umiestnené v jej jednotlivých častiach, prostredníctvom ktorých je návštevníkom prezentovaný doplnkový multimediálny obsah. Rovnako má návštevník možnosť vyskúšať virtuálnu realitu a otestovať svoju orientáciu prostredníctvom veľkej svetelnej interaktívnej mapy

- Východoslovenská galéria vytvorila aplikáciu prepojenú s minulými aj aktuálnymi expozíciami, podporuje využívanie QR kódov a komentár narozprávali herci z Bábkového divadla v Košiciach – Projekt ENTER – galéria 21. storočia

- Banícke múzeum rozšírilo expozíciu Baníctva a hutníctva Gemera o novú interaktívnu časť „Banská štôľňa Alexander“; vo výstave "eNRA 21" bola daná možnosť využiť aplikáciu na odčítanie dát z QR kódu a vo výstave "Banská doprava" bola inštalovaná 3D mapa Gemera s projektorom

- Galéria umelcov Spiša systémovo integruje do činnosti a prezentačných aktivít interaktívne nástroje ako dotykové panely, info-panely, aplikácie TV screen-ov a tabletov a pod.

- Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína doplnilo a zatraktívnilo expozíciu "Klenotnica rodiny Štefana Dobóa" inštaláciou holopyramídy v rámci 3D tour. V rámci „Poľovníckeho salóna“ začalo s využitím inovatívnej aplikácie vyvinutej pracovníkmi múzea, ktorá približuje dobové opisy poľovačiek. Aplikácia je vhodná aj pre znevýhodnené skupiny návštevníkov

- Zemplínske múzeum vytvorilo etnografickú expozíciu s viacerými smart riešeniami, jej súčasťou je virtuálne zrkadlo, infosystém s dotykovým ovládaním, interaktívny priestor, systémy prehrávajúce zvuk a pod.

- nadviazať intenzívnejšiu spoluprácu so strednými školami, ponúknuť inovatívne programy v oblasti neformálneho vzdelávania pre študentov o regionálnej kultúre

Mnohé kultúrne organizácie cielene rozšírili svoju ponuku o vzdelávacie produkty pre študentov stredných škôl, napr.:

Zemplínska knižnica Gorazda Zvonického v Michalovciach a Zemplínska knižnica v Trebišove pripravili ponukové listy pre študentov stredných škôl, uverejnené na stránkach knižníc. Tieto ponukové listy je možné obmieňať podľa záujmu zo strany študentov a učiteľov stredných škôl.

Bábkové divadlo realizovalo projekt „Mediálne javisko inakosti“, ktorého zámerom je vytvorenie inovovaných učebných osnov, metodickej príručky, obsahu internetovej televízie pre 1., 2. a 3. ročník odborných škôl a vytvorenie tutoriálov s etudami, a tým kvalitatívne posunúť ich prácu v oblasti dramatickej výchovy, dramatoterapie a teatroterapie na vyššiu úroveň.

Nový koncept galerijnej pedagogiky Galérie umelcov Spiša zahŕňa edukačné programy EDU-ART (celodenný program, ktorý sa skladá z prednáškového bloku, prezentácií a interpretačných tvorivých dielní) a špecifické programy prioritne zacielené pre stredné školy (prednášky k dejinám umenia). V rámci dištančného vyučovania galérie pripravila pre stredné školy ponuku virtuálnych prehliadok a programov on-line ako napr. Galerijný skauting, U-POINTS.

Východoslovenská galéria realizuje online vzdelávanie o J. Jakobym pre Strednú umeleckú školu a organizuje celoslovenská súťaž pre stredné školy – Umelecké črevo.

Banská štôľňa Alexander v Baníckom múzeu v Rožňave, 2021

Centrum Kultúry Košického kraja realizuje projekt zameraný na žiakov základných a stredných škôl prioritne s vyučovacím jazykom maďarským: Umenie ťa dobehne.

Východoslovenské múzeum pripravilo online webinäre pre múzejné vzdelávanie – problematika Rákocziavskej histórie v rámci projektu Interreg V – Dedičstvo bez hraníc. Ide o produkt doplnkového vzdelávania školákov v oblasti regionálnej histórie s dôrazom na rod Rákocziavcov a posledné protihabsburské povstanie vedené Františkom II. Rákoczim.

Zemplínske múzeum v Michalovciach vytvorilo stály vzdelávací program k stálej expozícii maliara T. J. Moussona určený deťom a školopovinnej mládeži. Pre prácu v rámci programu bol vydaný tlačenný Detský sprievodca expozíciou T. J. Moussona. Aktivity využité počas detských letných táborov a na Detskom výtvarnom plenéri s T. J. Moussonom pod vedením maliarky Anny Matty. Program je možné variovať pre všetky vekové skupiny.

Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia sprístupnilo sériu interaktívnych prezentácií hodnôt NATURA 2000 v Medzibodroží a Použí v edukačnej časti múzea, a v školských zariadeniach v spolupráci so SOS Birdlife.

Aj interná výzva v roku 2020 obsahovala podmienku spolupráce so strednými školami, a tak všetky projekty v rámci nej vzišli z reálnej spolupráce so školami.

- iniciovať popularizačné aktivity o kultúre a umení so zameraním na mladú generáciu, sprístupňovať kultúru pre všetky generácie, realizovať aktivity na intenzívnejšiu participáciu obyvateľstva

V roku 2020 vznikli online aktivity zamerané na žiakov základných a stredných škôl. Spišské osvetové stredisko v Spišskej Novej Vsi spustilo na web stránkach sekciu Osveta online (Graffity v lavici, Volovske v lavici a Spišský literárny klub), Východoslovenská galéria vytvorila na web stránkach sekciu Doma s VSG (tvorivé dielne pre deti, mládež a dospelých), Galéria umelcov Spiša pripravila formát Galéria OnLine (tvorivé dielne, informácie o dielach a zbierkach, zverejnené katalógy k výstavám). Východoslovenské múzeum v Košiciach spustilo v rámci projektu „Dedičstvo bez hraníc“ – nový program múzejnej pedagogiky. Spišské divadlo organizovalo online divadelné predstavenia (Mamka Pôstková, Ecce Homo, Neprebudený a ďalšie), Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach pripravila sekciu Virtuálna knižnica (E – knihy, audio nahrávky čítaní, vedomostné súťaže). Významné boli aj početné letné tábory a aktivity pre deti.

Aj v roku 2021 pokračovali vzdelávacie aktivity, ktoré ponúkali kultúrne organizácie fyzickou formou alebo vo virtuálnom priestore. Išlo napr. o interaktívne vzdelávacie programy, prednášky, workshopy, online školenia, besedy, napr.: Zemplínske múzeum v Michalovciach uskutočnilo vzdelávacie aktivity: Hranice neformálneho vzdelávania – teória a prax, Nové alternatívy neformálneho vzdelávania v prostredí múzeí, galérií a pamiatok; Zemplínska knižnica Gorazda Zvonického v Michalovciach zorganizovala odborný seminár pre učiteľov a knihovníkov v názvom Detský čitateľ – formatovné prostredie, atď.

Zemplínska knižnica v Trebišove viedla vzdelávací online seminár, metodika k jednotlivým súťažným otázkam pre knihovníkov a pedagógov s názvom Osmijankova literárna záhrada; Gemerské osvetové stredisko v Rožňave realizovalo online prednášky a výukové videá: napr. Sviatky jari na Gemeri, Transkripcia nárečia, Tradičný odev v Rejdovej.

V sledovanom období zaznamenávame aj aktivity na intenzívnejšiu participáciu verejnosti v rozhodovaní o podobe kultúrnych služieb, napr.:

Banické múzeum v rámci finalizácie projektu a plánovaného sprístupnenia novej služby „Banská štôlna Alexander“ realizovalo hlasovanie verejnosti na sociálnej sieti a na základe výsledkov bolo vybrané pomenovanie štôlny.

Východoslovenská galéria realizuje online hlasovania na facebooku VSG ohľadom výberu diela mesiaca zo zbierok VSG. Prebieha tiež výber diel týždňa na instagrame VSG – diela vyberajú umelci a osobnosti v rámci kultúrneho života KSK a Slovenska.

Východoslovenské múzeum zapojilo deti do výberu maskota múzea – múzejnej sovičky formou on-line súťaže vyhlásenej v roku 2021 s vyhodnotením v roku 2022.

Zemplínska knižnica Gorazda Zvonického v Michalovciach vyhlásila súťaž Kniha Zemplína 2014 – 2020 s cieľom propagácie knižnej kultúry spätéj so Zemplínom tematicky alebo osobou autora. V prvom ročníku bolo do súťaže prihlásených 31 knižných titulov z celého Zemplína. O poradí kníh v súťaži rozhodovalo 1 773 platných hlasov. Titul získala kniha Kamienok (autorka: Slávka Jalčová).

- podporovať zachovanie a rozvoj kultúry národnostných menšín

Okrem národnostných divadiel: Divadla Romathan a Divadla Thália Színház, rozvíjajú kultúru národnostných menšín aj zariadenia pre kultúrno-osvetovú činnosť – v rokoch 2020 – 2021 podporili menšinovú kultúru prioritne Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia, Kultúrne centrum Údolia Bodvy a Rudohoria, Gemerské osvetové stredisko. Najpočetnejšie zastúpenie pestrej škály podujatí sa plánovalo v kultúre maďarskej národnostnej menšiny, v rómskej kultúre a kultúre nemeckej, rusínskej i ukrajinskej národnostnej menšiny.

Výber zrealizovaných aktivít:

Deň maďarskej kultúry – prezentácia rôznych žánrov aj s premietaním filmu podľa námetu Sándora Máraia „Eszter hagyatéka“, Elveszett örökségünk, – hudobný tábor, Farebný svet malých čiernych očí – výtvarná súťaž spojená s výstavou, on-line aktivity Gemer tancuje – výučba maďarského a rómskeho čardáša, Than perdal Roma – denný tábor pre deti z rómskych osád.

Výstava Múzea Spiša - Rusíni na Spiši, 2021

Podpora kultúry národnostných menšín sa odzrkadľuje aj v aktivitách regionálnych knižníc v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, z ktorých boli najpočetnejšie aktivity v oblasti českej literatúry – besedy, výstavy ako napr.: Ženy v českej literatúre, Česká medzivojnová próza, Sto rokov českého komiksu atď.

Medzi podujatia realizované s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín a Fondu na podporu umenia v roku 2020 patria tieto projekty: Dejiny Rusínov na Spiši – pripravená výstava aj rovnomenná publikácia (Múzeum Spiša v SNV), Umenie Ľa dobehne (Kultúrne centrum Údolia Bodvy a Rudohoria), Literárny navigátor 2020 Irodalmi lépegető 2020 (Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia).

V roku 2021 bola vydaná knižná publikácia „Naše hodnoty“, ako propagácia folklórnych speváckych a tanečných skupín regiónu Medzibodrožia a Použia.

Spišské kultúrne centrum a knižnica nadviazalo spoluprácu s karpatsko-nemeckými spolkami v obciach Švedlár, Mníšek nad Hnilcom a v meste Gelnica.

Zemplínska knižnica Gorazda Zvonického v Michalovciach nadviazala kontakt so Špecializovanou všeobecno-vzdelávacou školou I. – III. stupňa č.4 s prehĺbeným vyučovaním slovenského jazyka v Užhorode, ktorá je jedinou školou svojho druhu na území Ukrajiny, kde sa slovenský jazyk učí ako povinný predmet.

- špecificky riešiť oblasť tradičnej ľudovej kultúry (TLK), prioritne tradičné ľudovo-umelecké remeslá a folkloristiku so základnými prejavmi – hudba, spev, tanec

Remeselnícky inkubátor (RINK) vyvíjal aktivity podľa schváleného plánu činnosti, avšak s obmedzeniami (vzdelávacie workshopy, Malý jarmok remesiel, krajská výstava remeselných výrobkov vo Východoslovenskom múzeu v Košiciach, vianočný predaj v Dome tradičnej kultúry, katalóg remeselníkov KSK). Realizovali sa online edukačné aktivity, prebehol networking na Spiši, Zemplíne, Medzibodroží a Použí, boli vydané dva Katalógy remeselníkov Košického kraja, Katalóg RINK 2021 (SK/HU/EN) a iné.

Čo sa týka folkloristiky, najcitelnejšia absencia hromadných podujatí sa prejavila v sledovanom období práve v oblasti veľkých tradičných festivalov. S nadväznosťou na aktuálne opatrenia v danom čase v súvislosti s COVID-19 sa v roku 2020 uskutočnili niektoré menšie podujatia začiatkom roka (Krojový ples, Fašiangový festival) resp. v druhom polroku (časť Abovských folklórnych slávností v Skároši, Kráľovská Bakchiáda s prezentáciou regionálnych zvykov súvisiacich s vinobraním).

Centrum kultúry Košického kraja pripravilo v roku 2021 metodický výskumný projekt s názvom Molnárova technika pre folklórny súbor na ktorom pracovala spolu s Univerzitou tanečného umenia v Budapešti, SLUK-om Bratislava a Folklórnym súborom Zemplín Michalovce.

V roku 2021 bolo realizovaných 12 festivalov zameraných na tradičnú ľudovú kultúru a 1 festival s divadelným zameraním. Zaujímavou inováciou je presunutie dvoch festivalov Gemerského osvetového strediska do online prostredia, virtuálne sa ich zúčastnilo 2 386 divákov. Medzi festivaly realizované v reálnom prostredí patria napríklad Abovské folklórne slávnosti organizované Centrom kultúry Košického kraja, festival menšinovej kultúry Mulatos Romale pripravený Kultúrnym centrom Medzibodrožia a Použia alebo Gemerský folklórny festival Rejdová, ktorého spoluorganizátorom bolo Gemerské osvetové stredisko. Festivalov v reálnom priestore sa zúčastnilo 7 000 návštevníkov. Podporené boli aj oslavy 100. výročia ochotníckeho divadla v obci Jaklovce, či prezentácie KSK na vystúpeniach Folklórneho súboru Železiar.

V letnom období boli realizované denné tábory pre deti s tematickým zameraním na oblasť tradičnej ľudovej kultúry v rámci celého regiónu napr.: Remeselníček, Šlabikár remesiel, Zoskáčik, Otvorený folklórny park, Pohybovo – muzikantský tábor atď.

- v ponuke kultúrnych služieb viac reagovať na celospoločenské témy a výzvy (globálne témy ako migrácia, krízy, zmena klímy a i.)

Vo fungovaní kultúrnych organizácií sa čoraz viac objavujú aj ekoprogramy, aktivity s touto témou realizovala Hvezdáreň v Michalovciach (Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň). Východoslovenská galéria prijala Zelený kódex, zamestnanci galérie sa tak zaviazali k dodržiavaniu ekologických princípov pri práci (recyklácia materiálu, produkcia odpadu, šetrenie zdrojov, osвета verejnosti, ekologický marketing). Gemerská knižnica Pavla Dobšinského v Rožňave sa profiluje ako EKO knižnica. Realizovali sa spoločné aktivity ku Dňu Zeme (22.4.), osobitná pozornosť bola venovaná spoločnej propagácii podujatí Dní európskeho kultúrneho dedičstva (mesiac september). Zemplínska knižnica v Trebišove v rámci udržateľnosti projektu „Príroda nepozná hranice“ pokračovala spolupráca s maďarským partnerom Holocén na spoločných environmentálnych aktivitách.

- rozvíjať aktivity na podporu ekumény, duchovného a sakrálneho umenia

Bol uskutočnený Festival Starého umenia organizovaný Kultúrnym centrom Abova, Dni Spišského Jeruzalema nebolo možné v roku 2020 realizovať, v roku 2021 bol v komornej podobe.

Vydal sa Lexikón religióznych miest v Košickom kraji.

Odbor kultúry aktívne participoval na podávaní prihlášky na Značku európske kultúrne dedičstvo (European Heritage Label) spolu s Banskobystrickým samosprávnym krajom (Zápis Stredovekých nástenných malieb v Gemeri a Malohonte). Košický samosprávny kraj uzavrel 27. 8. 2020 v tejto veci spolu s ostatnými partnermi Memorandum o spolupráci (Pozn. značka bola v roku 2022 udelená).

Zemplínske múzeum v Michalovciach organizovalo v roku 2021 vedeckú konferenciu: Klokočovská Bohorodička patrónka Zemplína. Sprístupňuje tiež výstavu „Duchovné dedičstvo Zemplína a súčasnosť“ – výstavu sakrálnych predmetov východného obradu.

- sprístupňovať kultúru znevýhodneným skupinám obyvateľstva

Zemplínska knižnica Gorazda Zvonického v Michalovciach mohla na základe novej multifunkčnej miestnosti s interaktívnou tabuľou a s bezbariérovým prístupom (podporené z internej výzvy Tradície inšpirujú inovácie) realizovať podujatia, ktorých obsahom boli moderné tvorivé dielne zamerané na zachovanie a rozvoj regionálnych tradícií Zemplína: Pozdišovská keramika, Jarné zvyky našich predkov na Zemplíne, Tradícia pozdišovskej keramiky, T. J. Mousson, Tkanie pokrovcov, všetky v spolupráci so znevýhodnenými skupinami ľudí – klientmi DSS Anima Michalovce, klientmi OZ Integra, žiakmi Súkromnej ZŠ pre deti s autizmom v Klokočove a deťmi z Centra pre deti a rodiny Michalovce.

Východoslovenská galéria sa zapája do aktivít ako je spolupráca a zbierka pre nadáciu DEDO, workshopy Usmej sa na mňa, výroba reklamných predmetov Dorka bags a pod.

Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína bolo úspešné s projektom "Brány múzea otvorené pre všetkých", ktorého primárnym cieľom je integrácia zdravotne znevýhodnených osôb. Realizácia projektu bola kvôli prijatým opatreniam presunutá.

Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi vytvorilo sprievodcov po expozíciách v Braillovom písme doplnených o plastické modely historických objektov v správe múzea. Rovnako sa vytvorili aj repliky piatich erbov a 20 nástrojov na výrobu textilu. Prostredníctvom smart riešení bola vytvorená aplikácia, ktorá na základe pozície návštevníka v expozícii, prehrá konkrétne informačné video v posunkovej reči.

- zlepšiť informovanosť o kultúrnej ponuke v regióne

Počas obmedzení sa rozšírila ponuka virtuálnych prehliadok kultúrnych organizácií, online bolo možné navštíviť expozície, výstavy v múzeách a galériách, ale aj výstavy v oblasti neprofesionálneho umenia ako „Výtvarné spektrum Košického kraja 2021, Namaľuj svoj svet!, AMFO 2021, Cineama“ a pod., streamovali sa aj divadelné predstavenia, súťaže prehliadky a iné.

V roku 2020 sa vydával pravidelný aj mimoriadny Kultúrny Newsletter KSK v mesačných intervaloch na 390 adries v kraji, od roku 2021 je kultúrna ponuka súčasťou komplexného newsletteru KSK.

Pandemická doba si vyžiadala aj špecifické spôsoby komunikácie:

Vydal sa špeciálny formát komunikácie online ponuky – Za kultúrou z pohodlia domova I., II., III. počas 1. vlny pandémie.

Osobitne bola publikovaná ponuka detských letných táborov a aktivít pre deti, ponuka vianočných podujatí a aktivít (naživo aj online), či aktivity a podujatia realizované v rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva.

- do foriem a spôsobov poskytovania kultúrnych služieb vnášať inovácie, moderné informačné technológie

V rámci projektu DBIS (Destination Business Intelligence system) sa začalo s procesmi mapovania návštevnosti kultúrnych organizácií prostredníctvom Google Places. Analyzované boli najnavštevovanejšie dni a návštevné hodiny.

Realizovalo sa zapojenie do iniciatívy Culture Cake (www.culturecake.sk) – aplikácia pre všetky kreatívne subjekty v kraji, ktorej úlohou je zabezpečiť funkčný priestor pre nadväzovanie vzájomnej spolupráce a zdieľanie know-how. Iniciátormi aplikácie je Creative Industry Košice, Digital League o. z. a grafické štúdio Brut.to.

Začalo sa s vývojom aplikácie Knižný avatar – aplikácia pre čitateľov knižníc v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, spolupráca s o.z. Digital League a s Verejnou knižnicou Jána Bocatia v Košiciach.

Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach v rámci svojej Virtuálnej knižnice spustila Hudobnú mapu východného Slovenska, edukačné kvízy o reáliách a osobnostiach Košického kraja, prípravu týždenných tematických článkov publikovaných v Korzári/Košickom večerníku a pod.

Zemplínska knižnica v Trebišove sa v roku 2021 stala členom konzorcia Knižnice pre Slovensko a partnerskou knižnicou Centra vedecko-technických informácií SR (CVTI). Výsledkom tejto spolupráce bolo aj zavedenie 3D tlače v priestoroch knižnice, zároveň sa spustili procesy digitalizácie dobovej tlače.

- výsledky vedecko-výskumnej činnosti týkajúce sa regionálnych špecifík popularizovať verejnosti

Výber z edičnej činnosti:

Bola vydaná popularizačná publikácia „Zo zbierok Baníckeho múzea v Rožňave“ v knižnej podobe a ako audiokniha (aj pre osoby so zrakovým postihnutím).

Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi v rámci popularizácie vedy vydalo publikáciu „Putovanie dejinami Spiša“.

Gemerské osvetové stredisko vydalo odbornú publikáciu „Transkripcia nárečia vo folkloristických textoch z oblasti Gemera a Malohontu“ a v rámci projektu „Šanca pre gráty a ancúgy“ popularizovalo výsledky výskumu odevných prvkov obcí horného Gemera.

Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína v Trebišove vydalo publikáciu s názvom "Pamäťové inštitúcie ako pomoc pri výskume tradičného odievania".

Centrum kultúry Košického kraja vydalo odbornú metodickú publikáciu Tance a zvyky Abova a dvojazyčnú publikáciu: Šľachta Abovskej stolice v novoveku. Zmienky o jej sídlach, majetku a spôsobe bývania... - nové poznatky o šľachtických rodoch a sídlach na území historickej Abovskej stolice.

- realizovať prieskumy na meranie a hodnotenie dopadov programov, realizovať prieskumy spokojnosti návštevníkov

V rámci projektu DBIS (Destination Business Intelligence system) boli vytvorené dotazníky podľa individuálnych potrieb kultúrnych organizácií v troch jazykových mutáciách (SJ,AJ,MJ).

Dotazníky boli v priebehu októbra 2020 aplikované aj priamo v kultúrnych organizáciách, pre každý z nich bol generovaný aj špecifický QR kód prostredníctvom ktorého dokáže návštevník vyplniť dotazník spokojnosti. Dotazníky boli spustené v priebehu októbra 2020, vzhľadom ku krátkej dobe, v ktorej boli kultúrne organizácie otvorené pre verejnosť nebolo možné načerpať dostatočný objem dát pre následné vyhodnocovanie. Zber dát priamo od návštevníkov organizácií je nastavený aj na budúce obdobia.

Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia sa v roku 2021 zameralo na požiadavky a názory mladých ľudí vytvorením online ankety, ktorá poslúži ako základ pri plánovaní kultúrno-spoločenských podujatí.

Realizoval sa prieskum spokojnosti s webovou stránkou Východoslovenskej galérie.

Mnohé ďalšie organizácie využívajú aj vlastné ankety a dotazníky na zisťovanie názorov a potrieb návštevníkov.

2 PROGRAM: KULTÚRNY CESTOVNÝ RUCH

Zámer programu: zviditeľniť Košický kraj prostredníctvom kultúrneho cestovného ruchu.

Hlavný nástroj:

vytváranie komplexných balíkov kultúrneho turizmu založeného na regionálnych špecifikách a identite v spolupráci s cestovným ruchom

Plnenie indikátorov

- Nové produkty kultúrneho cestovného ruchu (min. 5) – splnené
- Nové propagačné nástroje, vrátane využívania v sociálnych médiách (min. 5) – splnené
- Zavedené opatrenia pre lepšiu „pro klientsky prístup“ – (min. 5) – splnené
- Nový systém podpory rozvoja hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva pre potreby cestovného ruchu – nerelevantné po presune agendy cestovného ruchu
- Počet projektov na skvalitnenie infraštruktúry v kultúrnom cestovnom ruchu (min. 5) – v procese plnenia
- Počet prevádzok, ktoré ponúkajú lokálne remeselné produkty (min. 3) – v procese plnenia (1)

Zrealizované aktivity a opatrenia na plnenie indikátorov a zámeru:

- proaktívne sa zapájať do tvorby produktov cestovného ruchu

Kultúrne organizácie sa iniciatívne zapojili do projektu "CBC Tours – cezhraničné virtuálne prehliadky HU – SK" (SKHU / 1801 / 1.1 / 001) s podporou Programu spolupráce Slovensko – Maďarsko Interreg V-A. Stali sa tak súčasťou komplexnej ponuky zverejnenej na www.cbc.virtualtours.city/. Virtuálne prehliadky sú dostupné v AJ, MJ a SJ verzii.

Kultúrne organizácie, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK sa v roku 2020 aktívne zúčastnili kampane Košice región turizmus „Rozpál' sa“ (www.krajstveta.sk). Ich ponuka je zároveň súčasťou produktov, ktoré sú ponúkané ako jednodňové výlety, tipy a pod. Zároveň sa rozširuje ich zapojenie do ďalších aktivít, napr. Zemplínske múzeum bolo zapojené do viacdňového podujatia Zemplín veterán rallye organizovaného združením Zemplín Veterán Club. Stalo sa tak napr. jednou zo zastávok historických vozidiel a miestom vyhlásenia víťazov.

Väčšina organizácií v uplynulých dvoch rokoch vstúpila alebo pokračovala v členstve v príslušných oblastných organizáciách cestovného ruchu a postupne sa ich ponuka stáva súčasťou produktových balíkov v daných subregiónoch.

Pravidelnými iniciatívami sa stalo zapájanie sa do Dní Európskeho kultúrneho dedičstva, Svetového dňa cestovného ruchu a pod. jednotlivé organizácie podľa typov sú súčasťou Noci múzeí a galérií, Noci divadiel a pod.

Spišské kultúrne centrum a knižnica sa v roku 2021 zameralo na vytvorenie stratégie rozvoja a propagácie Gelnického okresu ako ucelenej turistickej destinácie v spolupráci s obcami v okrese Gelnica. V Baníckom múzeu sa zriadil dočasný turistický info-point v spolupráci s Turistickým Informačným Centrom Spišská Nová Ves a Regionálnym Informačným bodom Košice. Bol vytvorený vizuál turistických informačných brožúr (Banícke Múzeum Gelnica, Gelnické Výhlady) a pracuje sa na brožúrach pre obce Žakarovce, Smolnícka Huta, Smolník, Kojšov a Kluknava.

Galéria umelcov Spiša spolupracovala s o.z. Vytvorené na Slovensku_suvenir pri realizácii unikátnych suvenírov, inšpirovaných Spišom: podujatie a výstupy boli propagované na celoslovenskej úrovni s akcentom na región Spiš.

Mnohé naplánované podujatia na podporu kultúrneho cestovného ruchu, ktoré napĺňajú kritéria tohto zámeru sa pre pandémiu neuskutočnili.

- intenzívnejšie využívať virtuálny priestor, vrátane využívania sociálnych médií

Pandemická doba si prirodzene vyžiadala vstup do virtuálneho priestoru:

Príklady:

Realizovala sa online konferencia FABRY 50 (INTERREG Slovensko – Maďarsko). Medzinárodné stretnutie Betlehemských pastierov bolo uskutočnené tiež online formou, rovnako tak účasť zahraničných účinkujúcich na Abovských folklórnych slávnostiach v Skároši, a pod.

Platformu pre nákup lístkov aj streamovanie predstavení používalo Bábkové divadlo v Košiciach aj Spišské divadlo. Divadlo Romathan v Košiciach a Divadlo Thália Színház využívali najmä bezplatné streamovanie na sociálnych sieťach a platformu YouTube.

Nasnímanie inscenácií si vyžadovalo ich profesionálne nahranie, spolu bolo týmto spôsobom spracovaných vyše 15 titulov divadiel.

Realizácia projektu Bábkového divadla
- Bábky bez hraníc 2021

Bábkové divadlo odvysielalo rozprávky v rámci projektu „Bábky bez hraníc“ v lokálnych slovenských a maďarských televíziách a zrealizovalo online scénické čítanie a online inscenácie sprístupnené na portály www.sloveskonazivo.sk.

V múzeách a galériách sa sprístupnili výstavy formou virtuálnej prezentácie – online vysielanie podujatí cez Facebook, YouTube, ZOOM – Spolupráca s regionálnymi TV.

Knižnice realizovali online čítania, online hádanky, kvízy, súťaže, ankety, prezentácie, interaktívne a edukačné hry, virtuálne prehliadky.

V roku 2021 sa online podujatí a aktivít sa zúčastnilo 714 903 záujemcov, virtuálne prehliadky využilo 116 012 návštevníkov, na webové stránky kultúrnych organizácií kliklo 917 874 používateľov a sociálne siete kultúrnych organizácií sleduje spolu 70 045 záujemcov.

- rozširovať viacjazyčné mutácie ponuky pre zahraničných návštevníkov

Vybrané príklady:

Bol vytvorený a distribuovaný ponukový leták o múzeách a galériách KSK „Umenie a história“ v dvoch jazykových mutáciách (AJ/SJ).

Múzeum Spiša v spolupráci so spoločnosťou XIPixel media vytvorilo krátke prezentačné video, ktoré prezentuje všetky objekty v správe múzea a skvosty vo forme zbierok, ktoré sa v nich ukrývajú. Toto video bolo vyhotovené v dvojazyčnej mutácii (AJ/SJ).

Východoslovenské múzeum v Košiciach sprístupňuje svoje expozície virtuálnou prehliadkou – napr. expozície Pamätného domu Františka II. Rákócziho – Rodošto a Košického zlatého pokladu s použitou metódou 360 stupňového snímania, v slovensko-maďarskej jazykovej mutácii.

V Zemplínskom múzeu sa rozšírili interaktívne prvky v expozíciách v maďarskom a anglickom jazyku, taktiež aj propagačné brožúry o múzeu, sprievodné texty a popisy v expozíciách, ako aj sprevádzanie zahraničných návštevníkov je dostupné v týchto jazykových verziách.

Galéria umelcov Spiša vydáva propagačné materiály (plagáty, info plagáty k výstavám, bulletiny, pozvánky) v dvoch jazykových mutáciách (slovenčina a angličtina). Webová stránka galérie a interaktívne nástroje v expozíciách sú rovnako prispôsobené aj pre zahraničného návštevníka v týchto dvoch jazykových mutáciách.

Sprevádzanie a odborný výklad až v 5 svetových jazykoch je možné zažiť na vysunutom pracovisku Hvezdáreň (Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň).

- zavádzať opatrenia pre lepší „pro klientsky prístup“

Vybrané príklady:

Online predaj vstupeniek, besedy naživo – LIVE (YouTube), online objednávanie kníh a donášky domov, vždy dostupné služby vrátenia kníh – biblioboxy (počas 24 hod denne 365 dní v roku), trvalá platnosť zľavneného alebo bezplatného vstupného pre vybrané skupiny návštevníkov, nová cenová politika „šťastné hodinky“, vernostné karty, zavedenie platobných terminálov v niektorých kultúrnych organizáciách, úprava otváracích hodín podľa záujmu, možnosť individuálnych prehliadok výstav a účasti na konaných podujatiach, sprístupnenie „oddychového“ sedenia a trávenia času v niektorých kultúrnych organizáciách a pod.

- realizovať iniciatívy na skvalitnenie infraštruktúry v kultúrnom cestovnom ruchu

Kultúrne organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK sa snažia podávať projektové zámery na skvalitnenie a obnovu nehnuteľností v ich správe, avšak ich realizácia je ovplyvňovaná viacerými faktormi, okrem dostupnosti zdrojov, procesu verejného obstarávania aj kvalitným manažmentom. Každá investícia do objektu kultúry významne prispieva aj do obnovy cestovného ruchu v kraji.

Zrekonštruovaný priestor Zimnej záhrady
Zemplínskeho múzea, 2021

Na zviditeľnenie historických objektov v regióne sú realizované rôzne podujatia ako napr.:

Festival starého umenia a histórie Abova v románsko-gotickom kostole vo Svinici,

Tokajský festival výraznou mierou zviditeľní kaštieľ Rákócziho v Borši, pričom na druhej strane vytvorí tzv. zachytý bod pre príliv domácich a zahraničných turistov. Festivalmi sa celkovo vytvára priestor pre spoznanie primárnej ponuky na ceste za pamätihodnosťami regiónu.

Na základe Dohody o spolupráce s TUKE (FBERG) bola vytvorená interaktívna mapa cyklociest na území KSK s prepojením na Národné kultúrne pamiatky nachádzajúce sa na území kraja.

- podporovať prevádzky ponúkajúce lokálne remeselné produkty

Gemerské osvetové stredisko v Rožňave spustilo v novembri 2020 v priestoroch Domu tradičnej kultúry Gemera "Lúbivý obchodík", ktorý ponúka záujemcom možnosť kúpy rôznych remeselne vyrobených predmetov. Koncept tohto obchodu je prepojený s Remeselným inkubátorom RINK.

V rámci Zážitkového centra Sentinel v Baníckom múzeu, je vytvorená predajňa výrobkov z Kultúrno-kreatívneho centra Kláštor, ako napr. náramky s minerálmi, drobné výrobky z tkáčskej dielne, ako aj rôzne suveníry s tematikou z banského prostredia.

Nie primárne remeselné produkty, ale hodnotné publikácie, tričká, tašky i darčkové predmety podporujúce udržateľnosť a minimálny vplyv na prostredie nájdete aj v obchode Východoslovenskej galérie v Košiciach.

Produkty ponúkané v Lúbivom obchodíku
Gemerského osvetového strediska, 2021

3 PROGRAM: KREATÍVNY PRIEMYSEL

Zámer programu: Aktívne prispieť ku generovaniu pracovných príležitostí v kreatívnych odvetviach regionálnej ekonomiky

Hlavné nástroje:

- zmapovanie stavu v kraji
- zapojenie sa do služieb krajského kreatívneho centra
- osobitné programy pre jednotlivé oblasti (filmový priemysel, ľudovoumelecké remeslá a pod.)

Plnenie indikátorov

- Vytvorený akčný plán pre konkrétny program pre odvetvie, napr. ľudovo-umelecké remeslá (min. 2) / splnené
- Funkčné krajské kreatívne centrum / v procese plnenia
- Inovatívne programy a produkty v kultúre (min. 3) / splnené
- Spolupráca s umeleckými školami, súkromným sektorom (min. 2 partnerstvá) /splnené
- Samostatné programy napr. koncept „film friendly region“) (min.2) / v procese plnenia

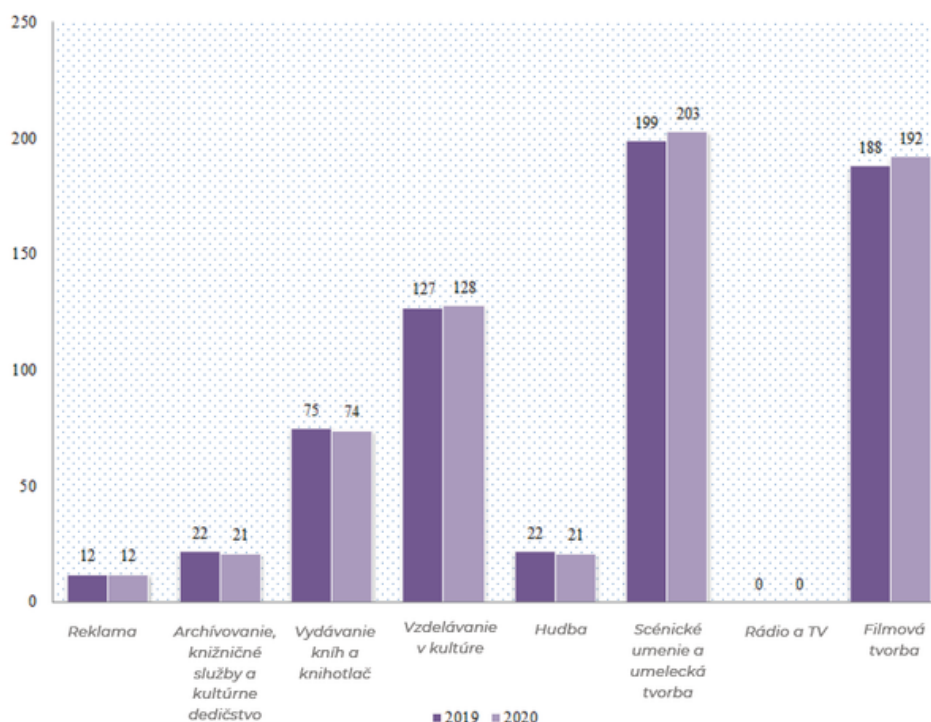
Zrealizované aktivity a opatrenia na plnenie indikátorov a zámeru:

- mapovať a spracovávať dáta

V rámci projektu DBIS (Destination Business Intelligence System) bola vytvorená databáza subjektov kreatívneho priemyslu na území KSK za obdobie rokov 2019 a 2020. K 31.12.2020 pôsobilo na území KSK 651 subjektov, ktoré pôsobili v oblasti reklamy, vydávania kníh a kníhtlače, archivovania, knižničných služieb a kultúrneho dedičstva, vzdelávania v kultúre, scénického umenia a umeleckej tvorby, rádia, televízie a filmovej tvorby.

ZÁKLADNÝ PREHĽAD POČETNOSTI SUBJEKTOV NA ÚROVNI KSK PODĽA PRIRADENIA ODVETVIA (RUZ, 2020)

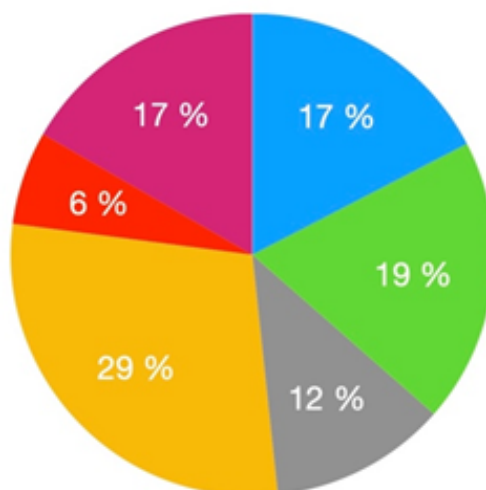
ZÁKLADNÝ PREHĽAD POČETNOSTI SUBJEKTOV NA ÚROVNI KSK PODĽA PRIRADENIA ODVETVIA (RUZ, 2020)

- vytvárať a realizovať akčné plány pre samostatné rozvojové programy

1. Podpora ľudovo-umeleckých remeselníkov sa realizovala podľa Akčného plánu na roky 2019 – 2021 a bola orientovaná na sfunkčnenie prvého Remeselníckeho inkubátora v Gemerskom osvetovom stredisku. Remeselnícky inkubátor je špecializovanou formou podpory ľudových remeselníkov a ľudovo-umeleckých výrobcov a je nástrojom na vytváranie priaznivých podmienok pre rozvoj tradičného remeselníctva na území Košického kraja. Ponúka množstvo podporných aktivít, ktoré uľahčia štart do sveta kreatívneho biznisu, ako sú školenia, kurzy, workshopy, odborné prednášky, mentoring, poradenstvo, podpora predaja, produktové fotenie, organizovanie výstav a prezentácií či stáže. Z počiatočného stavu 120 remeselníkov v roku 2019 sa dnes stará o 414 (údaj k 31. 12. 2021).

● Košice ● Košice okolie ● Spiš
● Rožňava ● Michalovce ● Trebišov

Uskutočnené aktivity:

- Edukačné: (networkingy, workshopy, prednášky, produktové fotenia), 27 z toho 9 online / 14 produktové fotenie z toho 6 s klientom RINK, 14 inštruktážnych videí remeselných techník (SK/HU).
- Prezentačné: (výstavy, jarmoky, prezentácia činnosti RINK), 12 z toho 2 online, 2x celokrajská výstava (Košice), 3x prezentačno-predajný jarmok (Košice, Rejdová) 5x info stánok (Košice, Bratislava, Rožňava, Spišská Nová Ves, Kráľovský Chlmec).
- Publikačné: Katalóg remeselníkov Košického kraja 2020, 2021, Remeselné techniky – Malý slovensko-maďarský/maďarsko-slovenský slovník pojmov a fráz.
- Spolupráca: Slovak Business Agency, Promiseo – marketingová agentúra, Združenie gemerských remeselníkov, Palócföldi Népi Iparművészek Egyesülete Kozárd, Népművészeti Egyesületek Szövetsége Budapest, Regionálne centrum ÚĽUV Košice.
- V rámci iných aktivít sa realizovala Krajská konferencia remeselníkov Košického kraja (2019) a dve stáže začínajúceho remeselníka v Dome tradičnej kultúry Gemera.

2. Pripravil sa samostatný rozvojový program „Objavený KúSoK umenia“ pre rozvoj neprofesionálneho umenia a talentovaných obyvateľov regiónu. Akčný plán s vymedzením konkrétnych aktivít a harmonogramu bol podľa vývoja pandemickej situácie výrazne upravený a presunutý na realizáciu do roku 2022.

Z dôvodu mimoriadnej situácie pandémie sa v súlade s platnými opatreniami a usmerneniami Národného osvetového centra zrušilo väčšie množstvo regionálnych, krajských, ale aj celoštátnych súťaží. Niektoré súťaže sa realizovali online formou, no napriek tomu sa kultúrno-osvetové zariadenia venovali práci s neprofesionálnymi umelcami.

- Z plánovaného počtu 12 postupových krajských súťaží v oblasti neprofesionálneho umenia sa v roku 2020 realizovalo 7: Mládež spieva, Cineama, Divadelný Trebišov, Hviezdoslavov Kubín, Výtvarné spektrum, AMFO, Sárová Bystrica. Regionálnych kôl súťaží sa zúčastnilo spolu 446 jednotlivcov a 15 kolektívov.
- V roku 2021 sa z plánovaných 10 súťaží uskutočnilo 7: Výtvarné spektrum, Amfo 2021, Jazykom tanca, Cantiamo Insieme, Cineama, Divadelný Trebišov, Hviezdoslavov Kubín. Regionálnych kôl súťaží sa zúčastnilo spolu 233 jednotlivcov a 18 kolektívov.
- Pre zvyšovanie kvality mali význam tzv. rozborové semináre, ktoré nadväzovali na rôzne súťaže v oblasti neprofesionálneho umenia. Tie sa spravidla konali po súťažiach a zapojení boli aj odborníci v danej oblasti z jednotlivých regiónov kraja.

- vybudovať Kreatívne centrum Košického kraja

V roku 2021 sa rozbehlo verejné obstarávanie na rekonštrukciu objektu v areáli bývalej tabakovej továrne na Strojárskej ulici v Košiciach, kde bude sídliť Kreatívne centrum Košického kraja a pripravil sa model fungovania virtuálnej fázy kreatívneho centra.

- aktívne spolupracovať s umeleckými školami v kraji

Spolupráca kultúrnych organizácií s umeleckými školami v regióne má svoje špecifiká, partnerstvá sú uzatvárané v jednotlivých regiónoch kraja v úzkej nadväznosti na lokáciu jednotlivých subjektov. Ide o dôležité prepojenie talentu budúcich profesionálov v kultúre s konkrétnymi praktickými výzvami. Spolupráca prebieha na úrovni základných a stredných škôl, verejných aj súkromných.

Vybrané príklady:

- Bábkové divadlo spolupracovalo pri príprave festivalu Virvar s konzervatóriom Jozefa Adamoviča v Košiciach. V priebehu sledovaných rokov prebiehala spolupráca so Súkromnou strednou odbornou školou Bukovecká, Súkromnou školou umeleckého priemyslu filmovou.
- Centrum kultúry Košického kraja dlhodobo spolupracuje pri príprave umeleckých aktivít venujúcich sa hrnčiarstvu so Súkromnou školou umeleckého priemyslu filmovou, Školou umeleckého priemyslu Košice a základnými umeleckými školami v okrese Košice a Košice – okolie.
- Galéria umelcov Spiša nadväzuje spoluprácu v rámci galerijnej pedagogiky so Základnými umeleckými školami v regióne Spiš a so Školou úžitkového výtvarníctva v Košiciach.
- Banícke múzeum v Rožňave dlhodobo pracuje so ZUŠ Rožňava (každoročne sa v BM organizuje absolventská výstava žiakov ZUŠ, žiaci aktívne a pravidelne navštevujú kultúrne aktivity múzea a vystupujú v programoch vernisáží).
- Múzeum Spiša spolupracovalo so ZUŠ Odorín na natáčaní absolventského koncertu v koncertnej sále letohrádku Dardanely. Zároveň 2 absolventi tejto školy účinkovali na júlovej nočnej prehliadke, ktorá bola v letohrádku venovaná tvorbe Beethovena pri príležitosti 250. výročia jeho narodenia v roku 2021.
- Divadlo Thália Színház poskytuje možnosť spolupráce študentom / absolventom umeleckého priemyslu. Študenti sa zapájajú priamo do tvorby inscenácií (herectvo, zvuková tvorba).
- Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia spolupracuje so ZUŠ Čierna nad Tisou, Gymnázium Kráľovský Chlmec. Špeciálna základná škola Kráľovský Chlmec, Základná škola s VJS Kráľovský Chlmec, ZUŠ Kráľovský Chlmec, SOŠ techniky a remesiel Kráľovský Chlmec a SOŠ Pribeník.
- Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň spolu so Zemplínskou knižnicou Gorazda Zvonického dlhodobo spolupracujú so ZUŠ v Michalovciach a Súkromnou ZUŠ TALENT-UM.
- Spišská knižnica v SNV spolupracuje so ZUŠ, J. Fabiniho a so ZUŠ v Smižanoch.

- rozvíjať KSK ako Film Friendly Region

V roku 2021 sa začal pripravovať koncept Košický kraj ako Film Friendly Region.

4 PROCES OPTIMALIZÁCIE SPRÁVY A PREVÁDZKY KULTÚRNYCH ZARIADENÍ

V rámci plánovaných opatrení sa podarilo implementovať nasledovné:

- formou interných súťaží vnášať prvok konkurencie pri získavaní zdrojov pre kultúrne organizácie
 - Prebehli 3 ročníky internej výzvy „Tradície inšpirujú inovácie“, ktoré prispeli k skvalitneniu projektového manažmentu v organizáciách a priniesli preukázateľné skvalitnenie služieb. Prehľad uvedený v [Tabuľke 4](#).

- prehodnotiť sieť kultúrnych zariadení – racionalizovať počet a pokrytie územia kultúrnymi službami s ohľadom na nové potreby, ako aj nákladovú efektívnosť.

Realizovanými zmenami v sieti z 23 na 20 organizácií sa dosiahlo:

- šetrenie mzdových nákladov (úspora cca 7%)
- optimalizácia organizačných štruktúr (stále prebieha v spolupráci s Odborom kultúry)
- inovovanie smerovania kultúrnych organizácií, lepšie prispôsobenie sa aktuálnej kultúrnej potrebe v regióne
- zjednodušenie ekonomickej agendy a efektívnejšia správa majetku
- vytvorenie nových regionálnych brandov kultúrnych centier.

Niektoré dopady bude možné vyhodnotiť až s odstupom, keďže pandemické obmedzenia a riešenie personálnych otázok neumožnili hneď v prvom roku fungovania plnú prevádzku a na to naviazané očakávania.

- využívať všetky dostupné možnosti na externé financovanie tvrdých i mäkkých projektov
- Projekty sú predovšetkým nástrojom pre kvalitatívne zmeny a získania zdrojov pre tieto zmeny. Medzi najvýznamnejšie projektové úspechy za obdobie uplynulých dvoch rokov patria:

Projekt FUMU – Capacity building across borders for future museums podporený z programu Interreg V-A SK-HU je zameraný na prípravu celoživotného vzdelávania pre zamestnancov múzeí v celkovej hodnote 39 659 eur. Ide o unikátny projekt, ktorým reaguje kraj na potrebu celoživotného vzdelávania zamestnancov v kultúre.

Projekt SMART museum as a way to present cultural heritage podporený v rámci HU-SK-RO-UA ENI CBC Programme je zameraný na SMART riešenia v múzeálnych expozíciách v celkovej hodnote 207 843 eur. Cieľom projektu je prezentácia spoločného kultúrneho dedičstva prostredníctvom nových technológií. Výstupy tohto projektu sú postupne odovzdávané pre verejnosť v múzeách v Michalovciach, Trebišove, Markušovciach v podobe interaktívnych výstav a expozícií.

Projekt „Manor House Susanna – An Experience In The Museum“ podporený Nórskeym finančným mechanizmom je zameraný na rekonštrukciu hospodárskej budovy Múzea Spiša v Markušovciach v celkovej hodnote 1 900 000 eur s cieľom vytvorenia polyfunkčného kultúrneho centra. Múzeum Spiša spustilo proces verejného obstarávania na rekonštrukciu Hospodárskej budovy.

Projekt InterCastles podporený z programu Interreg SKHU zameraný na revitalizáciu francúzskeho parku a inovatívne riešenia v expozíciách Múzea a Kultúrneho centra južného Zemplína v Trebišove v celkovej hodnote 690 000 eur. V sledovanom období bol dokončený proces VO na dodávateľa oplotenia.

Okrem toho bolo v rámci grantových schém **Interreg** úspešných ďalších 7 projektov v celkovej hodnote 211 900 eur. Viaceré organizácie boli úspešné v rámci malých projektov programu Interreg SKHU. Gemerské osvetové stredisko predstavilo skúsenosti z programu RINK pre maďarských partnerov, Bábkové divadlo prezentovalo bábkové hry v dvoch jazykoch, Zemplínska knižnica v Trebišove prepojila čítanie kníh a ochranu životného prostredia, Východoslovenské múzeum pripravilo múzejno pedagogické aktivity s témou Rákociho, Centrum kultúry Košického kraja priblížilo odkaz Zoltána Fábryho, Verejná knižnica J. Bocatia vytvorila aplikáciu pre interaktívne mapovanie pamätných tabúl v meste Košice a Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia sa zameralo na špecifiká integrovaných kultúrnych organizácií.

V grantovej schéme **ERASMUS +** (Verejná knižnica J. Bocatia, Bábkové divadlo v Košiciach) boli realizované 2 projekty v celkovej sume 71 100 eur. Jeden projekt v rámci Ekofondu za 124 145 eur zrealizovalo Divadlo Thália Színház.

V rámci projektu **Archeological e-landscape**, v ktorom je Košický samosprávny kraj asociovaným partnerom, a ktorý bol podporený v rámci programu Interreg Danube sa začalo s realizáciou modelovej výstavy vo Východoslovenskom múzeu.

Aktuálne je podaných **13 projektov v rámci programu IROP**, ktoré sa pripravili koncom roka 2021. Podrobnejšie informácie k projektom väčšieho rozsahu sú uvedené v [Tabuľke 3](#).

- na optimalizačné, metodické i evaluačné procesy využívať koncept Balanced Scorecard
- na základe tohto konceptu pripravujú kultúrne organizácie svoje výročné správy v jednotnej šablóne

Strategický rozvoj:

- každá kultúrna organizácia si vypracovala svoju tzv. „profilovú kartu rozvoja“ ako podklad pre vlastný strategický plán rozvoja, kvôli pandémie sa vypracovanie samostatných rozvojových plánov presunulo do ďalšieho obdobia.

Orientácia na návštevníka a kvalitné kultúrne služby:

- zlepšili sa služby najmä v online prostredí, vytvárajú sa postupne jazykové mutácie kultúrnej ponuky aj pre zahraničných návštevníkov tam, kde je to relevantné, prehodnocuje sa cenová politika - zľavnené vstupné, tematické zľavy, šťastné hodinky, niekde naopak zvýšenie poplatkov, zavádza sa mapovanie spokojnosti klientov so službami cez dotazníkové prieskumy (počas pandémie v obmedzenom režime).

Vnútorne procesy

- urobil sa audit nájomných zmlúv,
- sledujú a pravidelne sa vyhodnocujú vybrané ukazovatele činnosti.

Finančná oblasť a rozvoj ľudských zdrojov

- uskutočnili sa dohodovacie konania k príprave rozpočtov,
- realizovali sa odborné školenia najmä v oblasti pracovno-právnej agendy, kde boli identifikované hlavné nedostatky a tiež v oblasti projektového manažmentu.

- osobitná metodická a koordinačná činnosť

Rok 2020 a 2021 boli kvôli šíreniu ochorenia Covid-19 špecifické aj v oblasti usmerňovania kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.

Počas sledovaného obdobia bolo z úrovne odboru kultúry navyše zabezpečené nasledovné:

- štatutárom kultúrnych organizácií bola poskytnutá metodická pomoc a usmernenia pri riešení rôznych pracovno-právnych a personálnych otázok
- kultúrne organizácie fungovali podľa novovytvorených plánov činnosti v mimoriadnej situácii a v obmedzenom režime (revízne, digitalizačné činnosti a pod.)
- kultúrne organizácie boli vyzvané na predloženie a následnú implementáciu návrhu úsporných opatrení na bežných výdavkoch s cieľom zmierniť dopady ochorenia Covid-19
- boli vypracované usmernenia pre všetky typy kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK v zmysle odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie WHO a ústredných orgánov štátnej správy
- kultúrne organizácie boli priebežne upovedomované o nových vyhláškach a usmerneniach Úradu verejného zdravotníctva SR a Hlavného hygienika SR, z úrovne odboru kultúry boli pravidelne konzultované nejasnosti v novo prijatých pravidlách.

5 OBNOVA KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Počas sledovaných rokov možno vyzdvihnúť tieto vybrané aktivity:

- dokončila sa rozsiahla obnova kaštieľa v Zemplínskom múzeu v Michalovciach, kde bola zároveň zavŕšená rekonštrukcia budova Zimnej záhrady, zriadil sa nový depozitár pre zbierku archeológie
- zrealizovala sa čiastočná obnova expozície v Sieni bojovej slávy v Dargovskom priesmyku, stavebná rekonštrukcia objektu vrátane opravy schodov bola ukončená v roku 2022
- začalo sa s vybudovaním Kreatívneho centra KSK
- pozornosť bola zameraná na vytváranie nových, moderných muzeálnych expozícií, výsledkom sú napr. nové expozície v Múzeách v Michalovciach, Trebišove, Spišskej Novej Vsi a Rožňave
- bola dokončená ďalšia etapa revitalizácie objektu depozitáru pre Východoslovenské múzeum v Šaci a pripravená projektová dokumentácia na nový depozitár
- dokončila sa rekonštrukcia nádvoria v Kultúrnom centre Medzibodrožia a Použia
- bola vypracovaná realizačná projektová dokumentácia na rekonštrukciu objektu Čeladinca – Pavilónu výstav s cieľom zlepšiť technický stav objektu a zlepšiť podmienky expozícií a vytvoriť atraktívne interaktívne expozície v Múzeu a Kultúrnom centre južného Zemplína
- pracuje sa na projektových dokumentáciách na rekonštrukcii Miklušovej väznice budovy riaditeľstva Banického múzea, a budovy tzv. Koniarne v areáli Zemplínskeho múzea.

ZÁVER

Prvé dva roky plnenia koncepcie boli neštandardné. Napriek tomu sa podarilo realizovať mnoho aktivít a opatrení na plnenie zámerov a cieľov, niektoré už v samotnom procese implementácie prešli v rámci zmenených podmienok obmenami. Základným úspechom je však to, že už existencia troch samostatných programov, ktorými sa rozvíja regionálna kultúrna identita, kultúrny cestovný ruch či kreatívny priemysel upriamuje pozornosť všetkých zúčastnených aktérov na tieto priority. S ohľadom na to, že niektoré opatrenia vyhodnocujeme už po dvoch rokoch ako zrealizované, v treťom roku implementácie koncepcie v roku 2022 prebehne príprava nového a aktualizovaného akčného plánu na ďalšie obdobie.

Inscenácia Divadla Thália Színház, 2021

PRÍLOHA 2

Tabuľka 1. : Rozmiestnenie kultúrnych služieb v kraji

Kultúrna organizácia	Sídlo / Pobočka
Bábkové divadlo v Košiciach	Tajovského 4, 040 01 Košice
scéna Jorik	detto
Divadlo Thália Színház	Mojmírova 1, 040 01 Košice
Máraiho štúdio	Timonova 3, 040 01 Košice
Spišské divadlo	Radničné námestie 4, 052 01 Spišská Nová Ves
Divadlo Romathan v Košiciach	Továrenská 3, 040 01 Košice
Spišské kultúrne centrum a knižnica	Letná 28, 052 01 Spišská Nová Ves
Vysunuté pracovisko	Zimná 47, 052 01 Spišská Nová Ves
Pobočka Mier	Šafárikovo námestie 7, 052 05 Spišská Nová Ves
Kultúrno-osvetová činnosť pre okres Gelnica	Banické námestie 8, 056 01 Gelnica
Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň	Gorkého 1, 071 01 Michalovce
vysunuté pracovisko - Hvezdáreň	Hrádok 1, 071 01 Michalovce
vysunuté pracovisko pre región Sobrance	Nám. Slobody 26, 073 01 Sobrance
Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia	Boľská 41, 077 01 Kráľovský Chlmec
Múzeum	ul. Majlátha 1112, 077 01 Kráľovský Chlmec
Knižnica pri KCMaP	Hlavná 72, 077 01 Kráľovský Chlmec
Centrum kultúry Košického kraja	Hrčiarska 9, 040 01 Košice
vysunuté pracovisko v Moldave nad Bodvou	Hlavná 52, 045 01 Moldava nad Bodovou
vysunuté pracovisko Bidovce	Bidovce 206, 044 45 Bidovce
Areál pamätníka Dargov	Dargov, 076 61 Dargov
Vysunuté pracovisko Hvezdáreň Medzev	Štóska 174, 044 25 Medzev
špecializovaná knižnica v Dome Zoltána Fábryho v Štós	Štós 189, 044 26 Štós
Gemerské osvetové stredisko	Betliarska 8, 048 01 Rožňava
Dom tradičnej kultúry Gemera	detto
špecializované pracovisko Hvezdáreň	Lesná 1, 048 01 Rožňava
Východoslovenské múzeum v Košiciach	Námestie Maratónu mieru 2, 040 01 Košice
Historická budova múzea s expozíciami, a pracoviskami	detto
Budova tzv. "Divízie" s expozíciami, depozitármi a pracoviskami	Hviezdoslavova 3, 040 01 Košice

Areál Katovej bašty s pracoviskami, depozitármi a expozíciami	Hrnčiarska ul. 7, 040 01 Košice
Expozícia - Dom remesiel	Hrnčiarska ul. 9, 040 01 Košice
Reštaurátorské a konzervátorské dielne	Hrnčiarska ul. 4, 040 01 Košice
Expozícia - Miklušova väznica	ul. Pri Miklušovej väznici 10, 040 01 Košice
Vysunuté pracovisko - Depozitár	Šemšanská 4, 040 15 Košice Šaca
Zemplínske múzeum v Michalovciach	Kostolné námestie 1, 071 01 Michalovce
Historický kaštieľ rodiny Sztárayovcov	detto
Bývalá koniareň	detto
tzv. Starý kaštieľ	detto
Knižnica Zemplínskeho múzea	detto
Depozitár	obec Hnojné, 072 33 Hnojné
Kostol evanjelickej cirkvi (Zimná Záhrada)	detto
Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína v Trebišove	M. R. Štefánika 65, 075 01 Trebišov
Historický kaštieľ Andrásiovcov	detto
Jazdiareň - Expozícia poľovníctva a ochrany zveri	detto
Expozícia ľudová drevorezba a plastika južného Zemplína	detto
Čeľadník - Expozícia ľudové remeslá južného Zemplína	detto
Čeľadník - Expozícia ľudový odev južného Zemplína	detto
Expozícia parné oracie súpravy	detto
Expozícia vývoj mlatby	detto
Expozícia poľnohospodárske stroje a traktory	detto
Depozitár	Cukrovarská 2, 075 01 Trebišov
Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi	Letná 50, 052 01 Spišská Nová Ves
Provinčný dom	detto
Infomúzejka (Odborná knižnica, čítareň, študovňa)	detto
Národopisné múzeum	Krátka 5, 053 11 Smižany
rodný dom kpt.J.Nálepku	kpt.Nálepku 87, 053 11 Smižany
Kaštieľ v Maškušovciach	ul.Michalská 59, 053 21 Markušovce
Letohrádok Dardanely	ul.Michalská 55, 053 21 Markušovce
Banické múzeum v Rožňave	Šafárikova 31, 048 01 Rožňava
Historická expozícia	detto
Zážitkové centrum Sentinel	Šafárikova 43, 048 01 Rožňava
Expozícia prírody Slovenského krasu a priľahlých oblastí	detto
Galéria	Námestie baníkov 25, 048 01 Rožňava
Andrássyho obrazáreň	Lipová 122, 049 41 Krásnohorské Podhradie
Galéria umelcov Spiša	Zimná 46, 052 01 Spišská Nová Ves
Špecializovaná knižnica Galérie umelcov Spiša	detto

Východoslovenská galéria	Hlavná 27, 040 01 Košice
Knižnica VsG	detto
výstavné priestory	Alžbetina 22, 040 01 Košice
Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach	Hlavná 48, 040 01 Košice
Centrálna požičovňa	Hviezdoslavovej 5, 040 01 Košice
pobočka Košice - Šaca	Kultúrne stredisko, Železiarská 7, 040 15 Košice - Šaca
pobočka Dargovských hrdinov	OC Torysa, Jaltská 2, 040 01 Košice
pobočka Nad Jazerom	OC Čingov, Uralská 3, 040 01 Košice
pobočka Terasa	Magistrát mesta Košice, Trieda SNP, 040 01 Košice
pobočka KVP	OC III Hemerkova 39, 040 01 Košice
pobočka Barca	Abovská 32 (kaštieľ), 040 15 Košice – Barca
Prezidentská knižnica	Hlavná 27, 040 01 Košice (vo Východoslovenskej galérii)
Zemplínska knižnica Gorazda Zvonického v Michalovciach	Štefánikova 20, 071 01 Michalovce
Zemplínska knižnica v Trebišove	M.R. Štefánika 53, 075 43 Trebišov
Gemerská knižnica Pavla Dobšinského v Rožňave	Lipová 3, 048 01 Rožňava
pobočka Juh	Jovická 66, 048 01 Rožňava

Tabuľka 2. : Počet zamestnancov v kultúrnych organizáciách

Počet zamestnancov k 31.12.2021	skratka	535
Kultúrne centrá		
Centrum kultúry Košického kraja	CKK	14
Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia	KCMaP	10
Zemplínske kultúrne centrum a hvezdáreň	ZKCaH	24
Gemerské osvetové stredisko	GOS	13
Knižnice		
Zemplínska knižnica Gorazda Zvonického	ZKGZ	20
Zemplínska knižnica	ZK	14
Spišské kultúrne centrum a knižnica	SKCaK	25
Gemerská knižnica Pavla Dobšinského	GKPD	14
Verejná knižnica Jána Bocatia	VKJB	41
Múzeá a galérie		
Galéria umelcov Spiša	GUS	12
Východoslovenská galéria	VSG	29
Banické múzeum	BM	19
Východoslovenské múzeum	VSM	57
Zemplínske múzeum	ZM	23
Múzeum a kultúrne centrum južného Zemplína	MKCJZ	27
Múzeum Spiša	MS	33
Divadlá		
Bábkové divadlo	BD	32
Divadlo Thália Színház	DTS	47
Spišské divadlo	SD	48
Divadlo Romathan	DR	32

Tabuľka 3. : Projekty EÚ

Názov	Program	Popis	SK Partner	Rozpočet partnera v €	Spolufinancovanie KSK v €	Realizácia
FUMU – Capacity building across borders for future museums	INTERREG SKHU	Príprava programu celoživotného vzdelávania pre zamestnancov múzeí	KSK OK	39 659	1 982	trvá
SMART museum	INTERREG ENI HUSKROUA	SMART riešenia v múzejných expozíciách	KSK OK	207 843	10 392	trvá
Archeological e-landscape	INTERREG Danube	Prezentácia digitalizovaného archeologického dedičstva, výstava vo VsM	KSK OK	Bez vkladu	-	trvá
Kúria Zuzana	Nórsky finančný mechanizmus	Rekonštrukcia Hospodárskej budovy v Markušovciach	MS	1 900 000	95 000	trvá
InterCastles	INTERREG SKHU	Revitalizácia francúzskeho parku, inovatívne riešenia, expozícia	MaKCJZ	690 000	34 500	trvá
Bábky bez hraníc	INTERREG SKHU	Bábkové hry pre deti v dvoch jazykoch	BD	32 211	4 832	Ukončené v 2021
Fábry 50	INTERREG SKHU	Činnosť, tvorba pozostalostí Zoltána Fábryho	CKKK	34 562	5 184	Ukončené v 2021
Inšpirujúce kultúrne dedičstvo	INTERREG SKHU	Tradičné gemerské remeselné techniky ich edukácia a prezentácia	GOS	28 972	4 345	Ukončené v 2021

Dedičstvo bez hraníc – Rákócziho hrad v Szerencsi a Pamätný dom Rákócziho v Košiciach	INTERREG SKHU	Rákócziho dedičstvo v múzejnej pedagogike	VsM	35 238	5 285	Ukončené v roku 2021
Príroda nepozná hranice	INTERREG SKHU	Spojenie literatúry a ochrany prírody povodia Bodrogu	ZKTV	27 612	4 141	Ukončené v 2020
Jedným klikom za pamätníkom	INTERREG SKHU	Interaktívne mapovanie pamätných tabúl	VKJB	21 100	3 165	Ukončené v 2020
ZSONG, kultúrne bzučanie na integrovaných cestách - Integrované kultúrne inštitúcie	INTERREG SKHU	Cezhraničná kultúrna výmena	KCMaP	32 200	4 830	Ukončené v 2020
Dobrá prax inšpiruje	Erasmus+	Vzdelávanie v knižniciach	VKJB	15 000	750	Ukončené v 2020
Mediálne javisko inakosti	Erasmus+	Inovácia učebných osnov etickej a rodičovskej výchovy	BDKE	56 100	-	trvá
	IROP		13 organizácií			Prebieha hodnotenie
PLUGGY	Horizont 2020	propagácia, šírenie a angažovanie múzejných zbierok	VsM	103 188	5 056	Ukončené v 2018
Revitalizácia DTS	EKO FOND	Rekonštrukčné práce	DTS	124 145	45 600	Ukončené v 2019

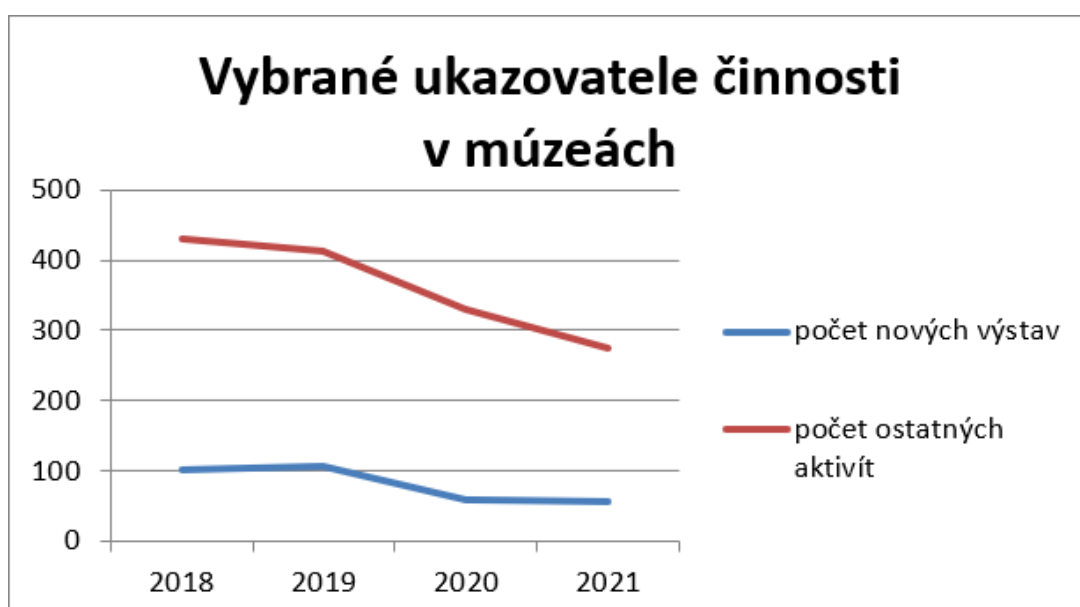
Tabuľka 4.: Výzva „Tradície inšpirujú inovácie“ 2019 – 2021
Podporené projekty v rokoch 2019, 2020, 2021 / podľa regiónu KSK

Región Košíckého samosprávneho kraja	Realizátor projektu (KO)	Rok schválenia / realizácie projektu	Finančná čiastka poskytnutá na realizáciu projektu	Finančná čiastka poskytnutá na realizáciu projektov v danom regióne
Spiš	Spišské osvetové stredisko	2019	5 040,00 €	114 533,00 €
	Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi	2019	19 826,00 €	
	Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi	2020	28 300,00 €	
	Spišské divadlo	2021	61 367,00 €	
Zemplín	Zemplínska knižnica G. Zvonického	2020	29 973,00 €	29 973,00 €
Abov	Bábkové divadlo v Košiciach	2019	17 000,00 €	120 162,00 €
	Východoslovenská galéria	2019	18 196,00 €	
	Východoslovenská galéria	2020	28 036,00 €	
	Východoslovenská galéria	2021	56 930,00 €	
Gemer	Banické múzeum v Rožňave	2019	19 967,00 €	97 739,00 €
	Banické múzeum v Rožňave	2020	29 980,00 €	
	Gemerská knižnica P. Dobšinského v Rožňave	2019	19 942,00 €	
	Gemerská knižnica P. Dobšinského v Rožňave	2021	27 850,00 €	
SPOLU			362 407,00 €	362 407,00 €

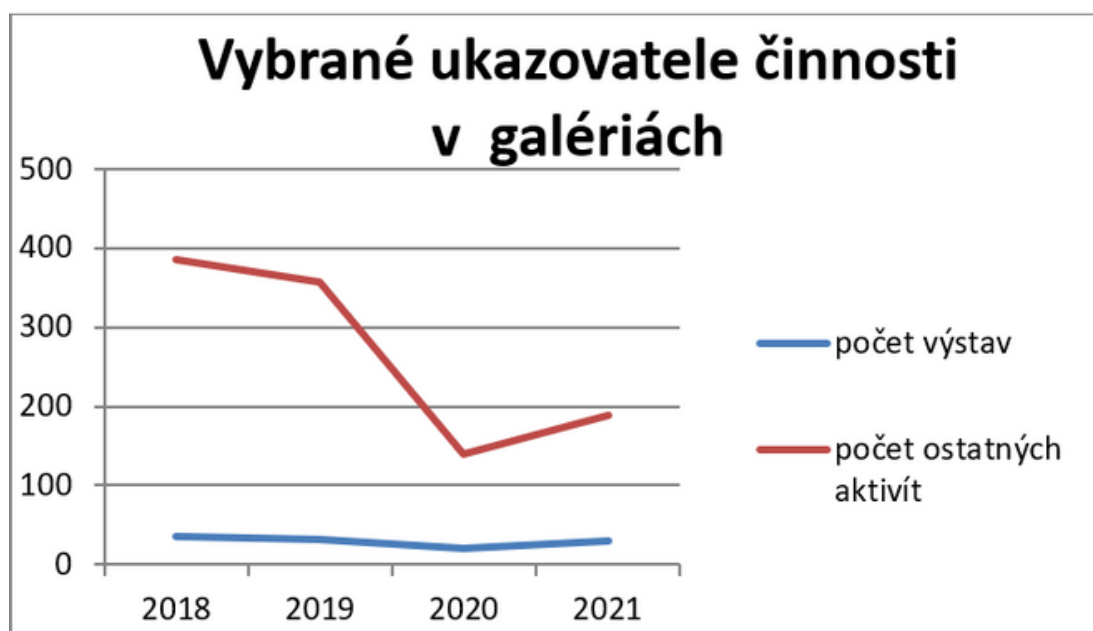
Graf 1.: Vývoj návštevnosti a vlastných príjmov kultúrnych organizácií

Graf 2.: Vybrané ukazovatele činnosti v múzeách

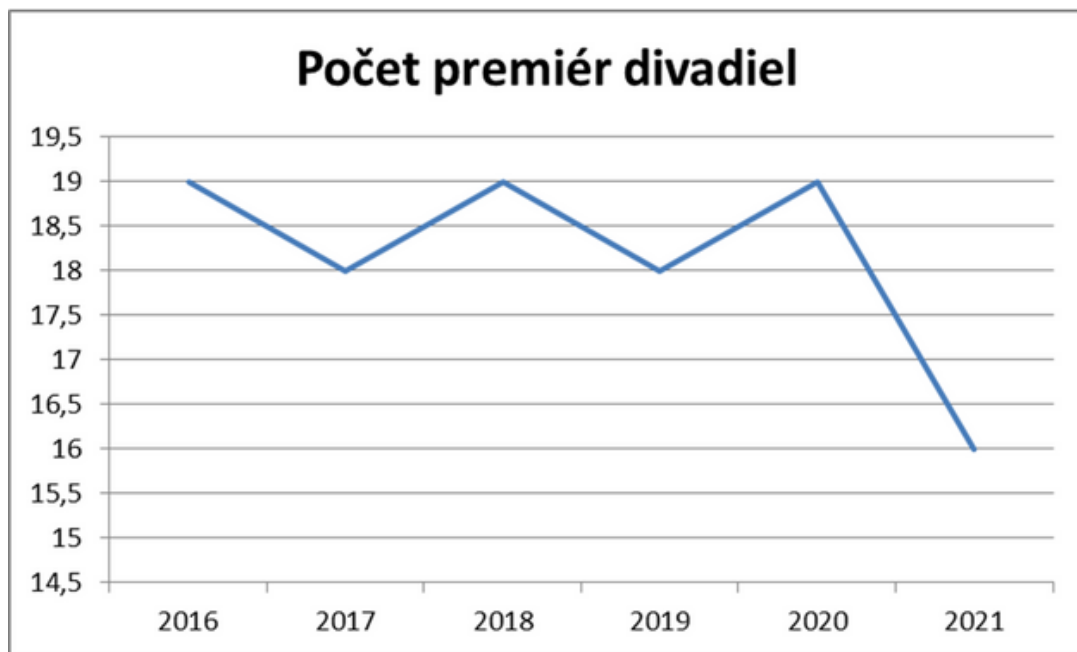
Graf 3.: Vybrané ukazovatele činnosti v galériách

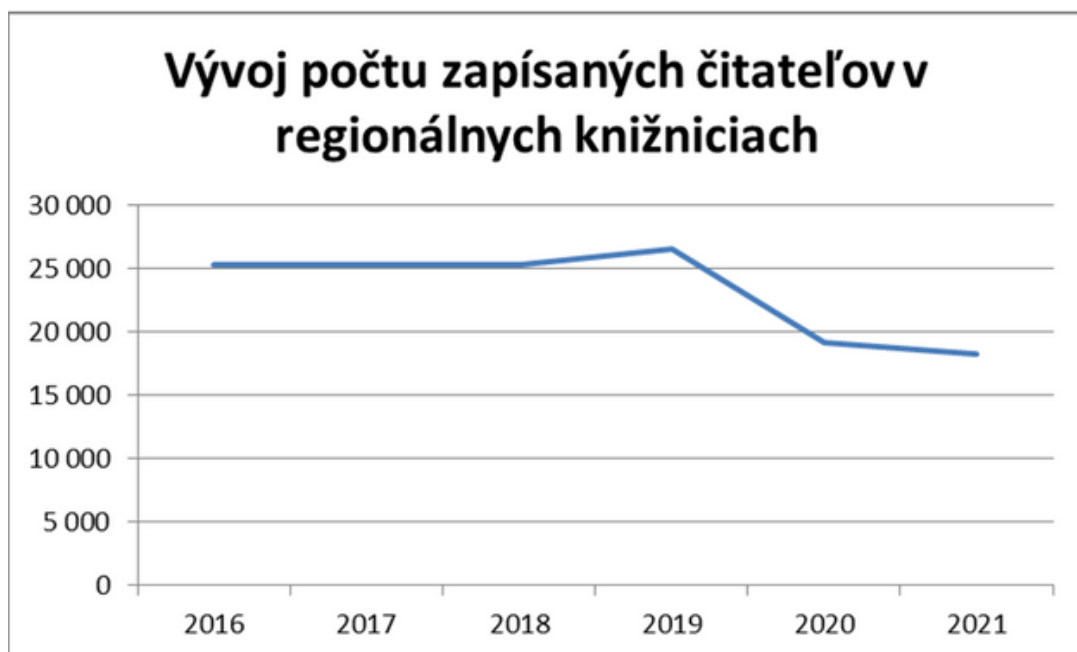
Graf 4.: Počet návštevníkov divadiel

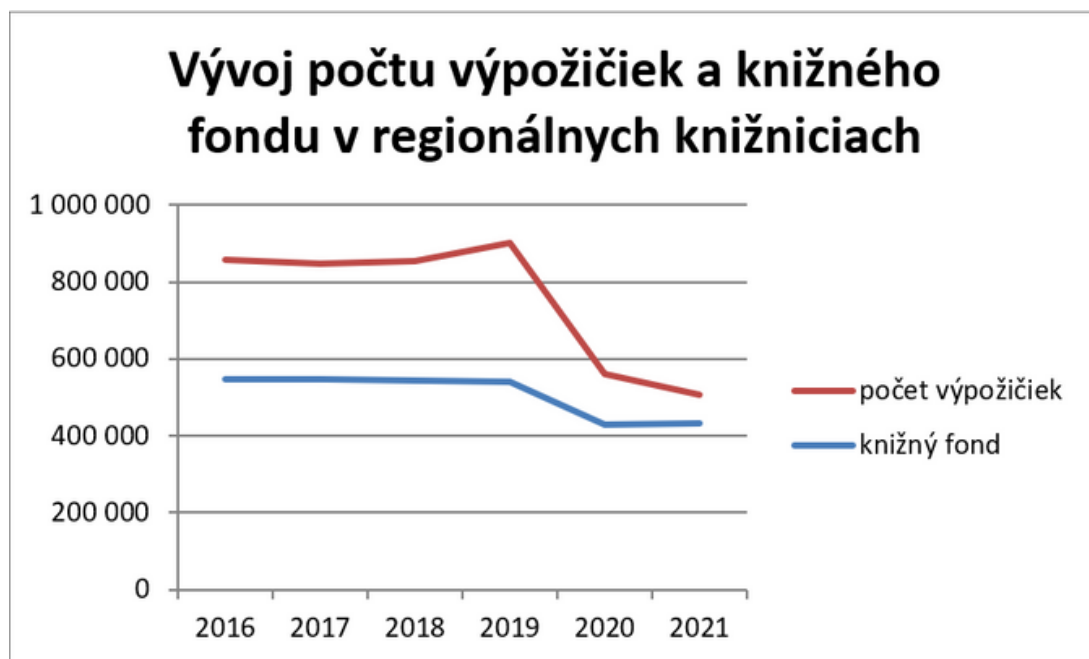
Graf 5.: Počet premiér divadiel

Graf 6.: Vývoj počtu zapísaných čitateľov v regionálnych knižniciach

Graf 7.: Vývoj počtu výpožičiek a knižného fondu v regionálnych knižniciach

Graf 8.: Vývoj počtu návštevníkov v regionálnych knižniciach

